

IZ NAŠIH ENOT

Mednarodna vojaška vaja Ramstein Guard

SPREMLJAMO

Nacionalni posvet o
krepitvi odpornosti

Marko Pišlar

SEZNANITVE VOJAŠKIH OBVEZNIKOV

Ministrstvo za obrambo je marca izvedlo seznaitve z vpisom v vojaško evidenco za več kot 1300 vojaških obveznikov z območja Ljubljane, rojenih leta 2007, ki so oziroma bodo letos dopolnili 18 let. Z vpisom polnoletni moški državljani Slovenije postanejo vojaški obvezniki, kar jim skladno z Zakonom o vojaški dolžnosti prinaša določene pravice in dolžnosti. Uprave za obrambo bodo vse leto organizirale skupinske seznaitve s pravicami in dolžnostmi vojaškega obveznika po več krajih po Sloveniji. V nekaterih krajih bodo seznaitve potekale v duhu stare tradicije nabora – z okrašenimi vozovi, na katerih se mladim fantom pri prihodu na kraj seznaitve pridružijo tudi dekleta. V sodelovanju s Slovensko vojsko in občinami bodo vse leto potekali dogodki, na katerih bodo novi vojaški obvezniki poleg pravic in dolžnosti, ki jih prinaša vpis v vojaško evidenco, lahko spoznali vojaški poklic v Slovenski vojski, vojaško tehniko in oborožitev ter različne možnosti sodelovanja z vojaško organizacijo, kot so prostovoljno služenje vojaškega roka, vključitev v pogodbeno rezervo, možnost štipendiranja in udeležbe na vojaških taborih, ki med mladimi vsako leto vzbujajo vse več zanimanja. Udeleženci letošnjih taborov ste na dom prejeli Revijo Slovenska vojska. Z delom in aktivnostmi v Slovenski vojski in obrambnem sistemu se boste lahko seznanjali vsaj še eno leto, saj vam bomo vsak konec meseca na vaš domači naslov poslali brezplačen izvod revije, v upanju, da boste v njej našli veliko koristnega in zanimivega branja.

FOTO Goran Krošelj

7

OB DNEVU CIVILNE
ZAŠČITE ODLIKOVALI
NAJZASLUŽNEJŠE

Kipec za življenjsko delo
Matjažu Klariču

18

SPECIALISTIČNO
USPOSABLJANJE LAHKIH
IZVIDNIKOV

Kandidati na usposabljanju
spoznavali izvidniško taktiko

29

PILOT FIORELLI
PREJEMNIK PRESTIŽNEGA
PRIZNANJA

Za izjemne dosežke na
letalskih prireditvah nagrada
pilotu Slovenske vojske

12

SLOVENIJA PRI
PRIDOBIVANJU KADRA MED
NAJUSPEŠNEJŠIMI V NATU

Poročanje o pripravljenosti
Slovenske vojske

20

NA CIPER VEČINOMA
POGODBENI REZERVISTI

Na misijo Združenih
narodov odpotoval
slovenski kontingent

44

VOJAŠKIM OBVEZNIKOM
PREDSTAVILI
SLOVENSKO VOJSKO

Seznaitve z vojaškimi
dolžnostmi in pravicami

16

PRVO STRELJANJE
Z OBOROŽITVENO
POSTAJO MANGART

Pripadniki bataljona
zračne obrambe na
pripravah za vajo Ščit

22

KREPITEV ZMOGLJIVOSTI
V ELEKTRONSKEM
BOJEVANJU

Slovenska vojska
na Natovi vaji
Ramstein Guard

NACIONALNI POSVET O KREPITVI ODPORNOSTI

BESEDILO SSK, MNZ in KPV
FOTO Marko Pišlar in STA

V sredo, 19. marca, je v Kongresnem centru na Brdu pri Kranju potekal nacionalni posvet o krepitvi odpornosti Slovenije, ki je bil odprt za širšo javnost. Organizirani so bili trije paneli. Prvi je bil namenjen prehranski varnosti in zdravju, drugi odpornosti infrastrukture in energetike, tretji pa razpravi o odpornosti nacionalnovarnostnega sistema Republike Slovenije. Udeležence posveta je ob koncu razprav nagovoril predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Robert Golob.

Nacionalni posvet o krepitvi odpornosti Republike Slovenije je z uvodnim nagovorom odprl Vojko Volk, državni sekretar v Kabinetu predsednika vlade, pristojen za nacionalno in mednarodno varnost. Poudaril je, da se naša življenja in razmere v svetu hitro spreminjajo ter da je na te spremembe treba najti ustrezen odgovor. Kajti kdor se ne prilagaja času, tvega, je opozoril. Ob tem je poudaril, da so prav zato pomembne vaje, na katerih preverjamo svoje sposobnosti in ugotavljamo, kaj deluje dobro in kaj ne. Kot posebej pozitivno pa je izpostavil, da je vaja Odpornost 2024 znova okrepila duh pripadnosti in sodelovanja. »To je tisti duh, ki nas Slovence krasi, da se v nuji znajdemo in si pomagamo. Tako ob naravnih in človeških nesrečah kot tudi v vojni, kot je bila leta 1991. Enako smo dolžni ukrepati ob današnjih grožnjah, bodisi naravnih bodisi človeških, še posebej, če se zgodijo v Evropi. Pomagati moramo ljudem, ki so v taki stiski, kot smo bili mi, ko je okupator prišel na naše ozemlje,« je poudaril državni sekretar Vojko Volk. Po njegovih besedah je bila lanskoletna vaja Odpornost prava odločitev ob pravem času. »Krizne razmere, ki jih povzroča nasprotnik in na katere v Evropi nismo bili pripravljeni, so postale del naše realnosti ter vplivajo na vsa področja življenja,« je pojasnil Volk ter izpostavil pomembno vlogo članov vlade, državnega zbora in predsednice republike pri vključevanju v vajo. Na koncu je državni sekretar za nacionalno in mednarodno varnost v Kabinetu predsednika vlade ugotovitve z vaje strnil z mislijo, da za varnost velja enako kot za zdravje posameznika. »Vsak mora najprej poskrbeti za svoje zdravje – in enako velja za države.«

PREHRANSKA VARNOST IN ZDRAVJE TER INFRASTRUKTURA IN ENERGETIKA

V okviru posveta so potekali trije paneli. Prvi je bil namenjen prehranski varnosti in zdravju. Na njem so sodelovali ministrica za kmetijstvo, gozdar-

V razpravi o odpornosti nacionalnovarnostnega sistema Slovenije so sodelovali ministra mag. Sajovic in Poklukar, veleposlanik dr. Benedejčič in načelnik Generalštaba Slovenske vojske generalpodpolkovnik Glavaš.

stvo in prehrano Mateja Čalušič, ministrica za zdravje dr. Valentina Prevolnik Rupel, predstojnik Nacionalnega inštituta za javno zdravje izr. prof. dr. Branko Gabrovec in predstojnik Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana doc. dr. Marko Jug, dr. med. Panel je moderiral Tomaž Primožič z Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Glavne teme pogovora so bile zaščita kmetijskih zemljišč, ki so bistvenega pomena za zagotavljanje prehranske varnosti, odpornost slovenskega zdravstvenega sistema, ki temelji na njegovi učinkoviti organizaciji, ter zagotavljanje zdravstvene oskrbe prebivalstva v izrednih razmerah. Na drugem panelu so o pomenu odporne prometne in energetske infrastrukture spregovorili ministrica za infrastrukturo mag. Alenka Bratušek, minister za okolje, podnebje in energijo mag. Bojan Kumer, državni sekretar na Ministrstvu za obrambo Boštjan Pavlin in predstavnik Slovenskega državnega holdinga dr. Damir Črnčec. Panel je moderirala Katja Geršak iz nevladne organizacije Regionalni dialog. Razpravljavci so obravnavali izzive pri zagotavljanju energije in energentov, pomen energetske samozadostnosti, odzivanje na prekinitve preskrbe, pomen infrastrukture in prometnega omrežja ter izzive pri zagotavljanju infrastrukturnih pogojev za obrambne potrebe.

ODPORNOST NACIONALNOVARNOSTNEGA SISTEMA SLOVENIJE

Na tretjem panelu, posvečenem odpornosti nacionalnovarnostnega sistema Republike Slovenije, so sodelovali minister za obrambo mag. Borut Sajovic, minister za notranje zadeve Boštjan Poklukar, veleposlanik pri Stalnem predstavnštvu Republike Slovenije pri Natu dr. Andrej Benedejčič in načelnik Generalštaba Slovenske vojske generalpodpolkovnik Robert Glavaš. Panel je moderiral dekan Fakultete za družbene vede prof. dr. Iztok Prezelj. Razpravljali so o nacionalnovarnostnem sistemu, področjih in ciljih za doseganje čim višje ravni odpornosti države in družbe ter o odpornosti in civilni pripravljenosti v Natu, ki vplivata tudi na nacionalne rešitve v spremenjenem varnostnem okolju. Sogovorniki so se strinjali, da je za odpornost države nujno sodelovanje celotne družbe. Prav tako so poudarili, da pojem odpornost obsega več kot le oborožene sile, saj te ob krizah za učinkovito delovanje potrebujejo širšo družbeno podporo. Minister za obrambo mag. Sajovic je poudaril, da odpornost krepimo z ljudmi in za ljudi. Povedal je, da so trenutno vsi trendi v Slovenski vojski pozitivni. Izpostavil je predvsem kadrovske poplnevanje, saj trenutno v Slovensko vojsko vstopa več ljudi, kot jih iz nje odide. Po ministrovih besedah je posebej spodbuden trend rasti zanimanja za pogodbeno rezervo, saj ima Slovenska vojska trenutno že več kot 1100 pogodbenih rezervistov. Minister je optimističen glede odnosa mladih do Slovenske vojske. Znatno se je povečala udeležba na vojaških taborih za mlade, zanimanje za vojsko je izjemno, prav tako narašča število štipendistov, ki jih je danes že skoraj 600. »S številnimi ukrepi na obrambnem ministrstvu zagotavljamo dobre pogoje za delo in sodelovanje s Slovensko vojsko,« je dejal. Minister je izpostavil še naložbe v Slovensko vojsko, saj so v zadnjih treh letih obnovili številne nastanitvene zmogljivosti. Znatno so povečali tudi sredstva za znanost in razvoj ter izobraževanje in okrepili sodelovanje s slovensko obrambno industrijo. Glede sodelovanja v okviru zavezništva je izpostavil,

da smo s članstvom v Natu enakopravni z vsemi drugimi zaveznici. »Vsako zavezništvo ima svoja pravila, ki se jih moramo kot člani držati,« je dejal minister mag. Sajovic. Glede prihodnjega povečevanja obrambnih izdatkov je napovedal, da bo Slovenija obljubljena dva odstotka bruto domačega proizvoda za obrambo dosegla pred letom 2030. Kar zadeva naložbe v modernizacijo in opremo Slovensko vojsko, je poleg vlaganj v oborožitev poudaril pomen nakupa opreme za dvojno rabo. Minister za notranje zadeve Boštjan Poklukar je dejal, da ima Ministrstvo za notranje zadeve skupaj z organoma v sestavi kot nosilec podsistema notranje varnosti pomembno vlogo pri zagotavljanju civilne obrambe v nacionalnovarnostnem sistemu. »Slovenija je ena najvarnejših držav v Evropi in na svetu. Varnostne razmere so dobre in stabilne,« je poudaril minister, vendar je obenem opozoril, da se moramo kljub temu zavedati nove varnostne realnosti. S tehnološkim razvojem v ospredje vse bolj prihajajo nove oblike groženj – hibridne in kibernetске. Pričakovati je tudi povečana tveganja na področju nedovoljenih migracij in upravljanja državnih mej, ne smemo zanemariti tudi terorističnih groženj. »Sodobnim in novim oblikam groženj se je treba nenehno prilagajati ter krepiti odpornost Slovenije, njene družbe in njenih državnih ustanov, da bomo pripravljeni na prihodnje krize in katastrofe,« je pojasnil notranji minister. Dodal je, da lahko odpornost krepimo le s pravočasnim zaznavanjem in spremljanjem groženj, preventivnimi dejavnostmi, ustreznim načrtovanjem odzivanja, zadostno kadrovske in materialno poplnevitvijo ter usposabljanjem in opremljanjem pristojnih služb za delo v spremenjenih razmerah. Pomembno je tudi usklajeno delovanje podsistemov nacionalne varnosti. Minister je pri tem izpostavil dobro sodelovanje z obrambnim podsistemom, podsistemom varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter z drugimi deležniki s tega področja, kot so subjekti zasebnega varovanja in detektivi. »Ne smemo pozabiti tudi na pripravo ustreznih pravnih podlag za učinkovito ukrepanje oziroma odziv na ta varnostna tveganja,« je še opozoril minister Poklukar.

Veleposlanik pri Stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri Natu dr. Andrej Benedejčič je predstavil zgodovinski pogled na odpornost in poudaril, da se je v desetletjih po koncu hladne vojne izgubil institucionalni spomin. Poleg vloge vojske je poudaril tudi vlogo gospodarstva, ki je v tem obdobju doživelo velike spremembe, zlasti s privatizacijo v nekaterih pomembnih sektorjih ter s selitvijo več ključnih sektorjev v tujino. To še posebej velja za telekomunikacije in logistiko, kjer je že skoraj 90 odstotkov podjetij v zasebni lasti. Po njegovih besedah Nato prepozna pomen odpornosti, zato je ustanovil poseben odbor, ki se ne ukvarja samo s konvencionalno obrambo, temveč tudi s področji, kot so energetika, zdravstvo, nadzor migracij in nekatera druga. Veleposlanik Benedejčič je izpostavil novo geopolitično realnost zaradi vojne v Ukrajini in sprememb po zadnjih predsedniških volitvah v Združenih državah Amerike, ki vplivajo na stabilnost čezatlantskih odnosov.

Načelnik Generalštaba Slovenske vojske generalpodpolkovnik Robert Glavaš je poudaril pomen kadrovske krepitve strukture Slovenske vojske. V svojem nastopu je izpostavil tri pomembna sporočila. Prvo je, da se Slovenska vojska tako kot vsaka vojska v miru usposablja za krizo oziroma vojno. In tako mora po njegovih besedah ostati tudi v prihodnje. Kot drugo je navedel ugotovitve iz vaje Odpornost, ki ponujajo jasne smernice za delo v prihodnosti. Glavni cilj je zgraditi obrambno-varnostni sistem, ki bo skupaj s Slovensko vojsko odziven in vzdržen ter bo lahko samostojno branil državo in deloval v okviru zavezništva. Kot tretje pa si želi, da bi se namesto o dilemi vlaganja v maslo ali topove v prihodnosti več pogovarjali o dilemi vlaganja v varnost ali obrambo.

UDELEŽENCE NAGOVORIL PREDSEDNIK VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Predsednik vlade dr. Robert Golob je v sklepnem nagovoru ob koncu posveta o krepitvi odpornosti poudaril, da smo za svojo varnost odgovorni predvsem sami. Premier je v uvodu izrazil zadovoljstvo, da smo po treh letih vojne v Ukrajini dočakali preblisk upanja za dosego premirja. »To pa ne pomeni, da se je geopolitična situacija v svetu spremenila. Ravno premirje na Bližnjem vzhodu, v katerega smo pred meseci polagali toliko upanja in ga navdušeno pozdravili, je žal v tem tednu zaradi potez Netanjahujeve vlade dobilo nov prizvok – obračun s političnimi nasprotniki z druge strani,« je povedal premier. Ob tem je opozoril, da mir ni nikoli zagotovljen ali samoumeven. »V tej luči je opozoril, da tudi Slovenija ne more računati, da bo naša država varna in odporna sama po sebi oziroma da bodo za to poskrbeli bližnji sosedje s prijateljskimi nameni ali daljni zavezniki, ki bodo namesto nas skrbeli za našo varnost. Premier je pozdravil organizacijo strokovnega srečanja o tem, kako zgraditi odpornejšo Slovenijo. »To je tisto, kar smo dolžni našim državljanom in državljanom – ne le danes, temveč tudi za prihodnje generacije.« Zato so tudi stališča, ki jih zagovarja Slovenija, tako v Evropski uniji kot tudi v Natu, vedno konsistentna. »Kar koli počnemo, moramo početi z namenom, da ohranimo trajni mir. Da tudi druge nagovarjamo, da zagovarjajo človekove pravice,« je povedal dr. Golob in pozval k hkratni krepitvi odpornosti doma. Glede pričakovanih razprav o povečevanju obrambnih sredstev je premier ponovil stališče Slovenije, ki ga je predstavil že na neformalnih sestankih voditeljev in formalnem evropskem svetu. »Verjamemo, da obramba ni samo orožje – je bistveno več. Vključevati mora varnost in odpornost. Uspelo nam je, da smo razširili krog držav znotraj Evropske unije, ki verjamejo v moč premirja. Ni vse v pošiljanju vojske na krizna območja. Najprej je treba doseči premirje na teh območjih, šele nato lahko razpravljamo o vojski.« V nadaljevanju je predsednik vlade izrazil velik ponos, saj smo Slovenci edinstveni. Že desetletja gradimo unikaten sistem civilne zaščite ter sistem za zaščito in reševanje. »Zaradi tega smo se v nedavni evropski raziskavi uvrstili v vrh

evropskih narodov pri vprašanju, kako učinkovito se znamo odzivati na nesreče – tako naravne kot tudi človeške katastrofe. Naša dolžnost je, da ta sistem ohranjamo in dodatno krepimo,« je dejal premier in dodal, da smo lahko še naprej zgled celotni Evropi. Premier je opozoril, da bo marsikateri izziv, s katerim se bomo spoprijemali v naslednjih tednih in mesecih, zahteven. »Toda prav s povečevanjem odpornosti, višjimi izdatki za obrambo, varnost in odpornost ter z izboljšanjem varnostnih razmer bomo kot družba postali pravičnejši in boljše pripravljeni na izzive prihodnosti,« je dejal ter dodal, da bo treba tudi pospešiti krepitev obrambnih zmogljivosti. Ob tem je izpostavil neposredne koristi naložb v dvojno rabo in druge sisteme, kot so zdravstvo, infrastruktura, kibernetska varnost, vesoljska tehnologija in civilna zaščita, pri čemer so pozitivni učinki za Slovenijo vidni takoj. Dr. Golob je poudaril, da moramo poiskati ustrezne načine za povečanje izdatkov za obrambo, varnost in odpornost, pri čemer je ključna pridobitev dodatnih virov financiranja. Svoj nagovor je končal z napovedjo novega predloga resolucije, ki bo obravnavala obrambne izdatke in poskušala doseči širok nacionalni konsenz. »To je pravi način, to je prava pot, po kateri Slovenija ponosno in samozavestno koraka naprej,« je sklenil predsednik Vlade Republike Slovenije.

✓ **Posvet je z nagovorom sklenil premier dr. Golob.**

OB DNEVU CIVILNE ZAŠČITE ODLIKOVALI NAJZASLUŽNEJŠE

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Marko Pišlar

O b dnevu Civilne zaščite je na Brdu pri Kranju 28. februarja potekala slovesnost, na kateri so podelili priznanja najzaslužnejšim posameznikom ter enotam s področja zaščite, reševanja in pomoči v lanskem letu. Kipec za izjemne dosežke in posebne zasluge je prejel nekdanji dolgoletni poveljnik Gasilske zveze Slovenije mag. Matjaž Klarič, ki je svojo kariero posvetil gasilstvu. Proslave so se udeležili tudi minister za obrambo mag. Borut Sajovic, poveljnik Civilne zaščite Srečko Šestan ter direktor Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Leon Behin. Slavnostni nagovor je imela predsednica Republike Slovenije dr. Nataša Pirc Musar.

Vsako leto 1. marca zaznamujemo dan Civilne zaščite, s čimer se poklonimo vsem, ki skrbijo za zaščito, reševanje in

pomoč ob nesrečah. Naravne in druge nesreče ter krizne razmere nas vedno znova opominjajo, kako pomembno je imeti dobro organiziran sistem civilne zaščite ter usposobljene posameznike in ekipe, ki so pripravljeni ukrepati v ključnih trenutkih. Komisija za nagrade in priznanja Civilne zaščite je letos podelila skupno 306 priznanj, in sicer 111 bronastih, 94 srebrnih in 31 zlatih znakov, 69 plaket ter najvišje odlikovanje, kipec Civilne zaščite. Zadnjega je prejel mag. Matjaž Klarič za dolgoleten in neprecenljiv prispevek k razvoju sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami na gasilskem področju. Na Brdu pri Kranju so priznanja izročili 32 osebam in organizacijam, ki skrbijo za razvoj ter trdne temelje sistema varstva pred nesrečami, preostala priznanja pa so bila podeljena na 13 slovesnostih, ki so jih organizirale občine in regijske izpostave Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

Navzoče je na slovesnosti na Brdu pri Kranju nagovorila predsednica Republike Slovenije dr. Nataša Pirc Musar. Izpostavila je, da varnost in preživetje posameznika ter skupnosti še vedno temeljita na pomoči, solidarnosti, srčnosti, zaupanju in prostovoljstvu. Poudarila je odličnost slovenskega sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki je lahko zgled tudi drugim državam ter ga odlikujejo neizmerna požrtvovalnost, prizadevnost in prostovoljstvo ekip ter sestavov Civilne zaščite. »V svetu prevladujočega individualizma je naš sistem unikum, ki ga moramo čuvati in negovati,« je dejala ter pozvala društva in organizacije, naj nadaljujejo zagnano delo z mladimi, ki bodo ustvarjali našo prihodnost. Podprla je prizadevanja Ministrstva za obrambo in vlade na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, zlasti pri povračilu stroškov intervencij, vzpostavljanju zmogljivosti za gašenje iz zraka, načrtovani digitalizaciji ter posodobitvi sistema alarmiranja in povečanju sredstev za opremo ter opravljanje nalog zaščite, pomoči in reševanja. Omenila je tudi vzajemno pomoč med državami Evropske unije, Zahodnega Balkana in širše, saj je Slovenija ob humanitarnih ter naravnih katastrofah vedno prejela pomoč in jo po svojih zmogljivostih tudi zagotavljala. »Pretekli dogodki so nas večkrat opomnili, da Slovenija ni imuna na posledice podnebnih sprememb. Vaši predanost in požrtvovalnost sta neprecenljivi. Vsakdo, ki je izpostavljen tveganjem, se zaveda vaše nepogrešljive vloge,« se je pripadnikom Civilne zaščite poklonila predsednica, jim čestitala in ob koncu nagovora dejala, da smo zaradi njih boljša ter varnejša družba.

✓ **Dobitniki najvišjih priznanj s predsednico države ter obrambnim in notranjim ministrom**

DRUŽINA JE GLAVNI PODPORNI STEBER VSAKEGA GASILCA

BESEDILO Marko Pišlar
FOTO Bruno Toič

Marca svoj dan praznujejo vsi, ki skrbijo za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami v Sloveniji. To so tako prostovoljci kot tudi tisti, ki to delo opravljajo poklicno. Letošnje najvišje odlikovanje za posebne zasluge in izjemne dosežke na tem področju – kipec Civilne zaščite za leto 2025 – je prejel mag. Matjaž Klarič, nekdanji poveljnik Gasilske zveze Slovenije, ki je gasilstvu predan že več kot 40 let. V svoji bogati karieri je vodil številne zahtevne intervencije ter pomembno prispeval k razvoju gasilstva in varstva pred požarom. Za svoje delo je prejel številna priznanja, med drugim tudi priznanje Matevža Haceta za življenjsko delo v gasilstvu.

KAJ VAM POMENI NAJVIŠJE PRIZNANJE CIVILNE ZAŠČITE ZA LETO 2025?

Kipec za življenjsko delo je veliko priznanje ne le mojemu osebnemu delu, temveč tudi celotni gasilski organizaciji, ki je pomemben člen v sistemu zaščite in reševanja.

KAKO SE SPOMINJATE SVOJIH GASILSKIH ZAČETKOV IN KAKO JE POTEKALA VAŠA POKLICNA KARIERA?

Gasilstvu sem predan že več kot štiri desetletja. V mladosti sem bil prostovoljni gasilec, leta 1985 pa se je začela moja poklicna gasilska pot na Gasilski zvezi Slovenije, kamor sem prišel na prakso. Po diplomu sem na zvezi opravil pripravništvo, nato pa sem se tam zaposlil kot strokovni delavec. Večji del zaposlitve na Gasilski zvezi Slovenije sem posvetil usposabljanju. Danes na tem področju delujem kot vodja. Kot prostovoljni gasilec pa sem še vedno dejaven v Prostovoljnem gasilskem društvu Bevke.

KAKO DANES GLEDATE NA PRETEKLI RAZVOJ GASILSTVA PRI NAS IN KATERI SO BILI NAJPOMEMBNEJŠI MEJNIKI V PRETEKLIH 40 LETIH?

Pomembnih mejnikov je bilo več, vendar bi izpostavil le nekatere. Najpomembnejša sta bila zagotovo osamosvojitve Slovenije in sprejem Zakona o gasilstvu, ki je postavil temelje sodobni gasilski organizaciji. Zakon je jasno opredelil status in vlogo gasilstva kot obvezne javne gasilske službe. Poleg naloge gašenja in reševanja ob požaru je določil, da gasilske

organizacije sodelujejo tudi pri zaščiti in reševanju ob naravnih in drugih nesrečah. Tako je gasilska organizacija postala temeljna sila v sistemu zaščite in reševanja. Posledica sprejetja zakona je bila tudi ustanovitev Gasilske šole, ki je pospešila razvoj strokovnega izobraževanja v gasilstvu. Poleg tega je zakon uredil vodenje intervencij ter lastninsko pravico nad premičnim in nepremičnim premoženjem. To je bilo pomembno priznanje naši organizaciji, saj smo ohranili tisto, kar so si naši predhodniki priborili s prostovoljnim delom.

V SVOJI BOGATI GASILSKI KARIERI STE DELOVALI TUDI KOT PODPOVELJNIK IN POVELJNIK GASILSKE ZVEZE SLOVENIJE. KAKO SE SPOMINJATE TEGA OBDOBJA, KO STE BILI V VRHU GASILSKE ORGANIZACIJE?

Ves čas mojega dela na Gasilski zvezi Slovenije je zaznamoval razvoj usposabljanja. Začeli smo z nekaj tečaji, danes pa v okviru Gasilske zveze Slovenije v Gasilski šoli za različne specialnosti usposobimo več kot 5000 gasilcev na različnih temeljnih in dopolnilnih usposabljanjih, na ravni gasilskih zvez in gasilskih regij pa še okrog 6000 gasilcev. In prav usposabljanje je imelo pomembno vlogo pri razvoju in uspešnosti naše organizacije. Veliko smo se ukvarjali tudi z gasilskimi tekmovanji, ki so pomemben del strokovne vzgoje. Ponosni smo na uspehe, ki so jih naše ekipe dosegle na gasilskih olimpijadah.

Drugi pomemben dosežek je bil razvoj gasilskega informacijskega sistema. S to nalogo smo se začeli ukvarjati že leta 1998, danes pa uporabljamo sodoben informacijski sistem Vulkan, ki omogoča vodenje evidenc, upravljanje dokumentov, načrtovanje usposabljanj in nakup opreme za prostovoljne gasilske organizacije. Velik poudarek smo dali tudi tipizaciji gasilske zaščitne in reševalne opreme. Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo smo brez večjih težav prevzeli sistem evropskih normativov, saj smo že prej delovali v skladu z nemškimi in evropskimi standardi. Posebno pozornost smo namenili vodenju velikih intervencij. Požar na Krasu leta 2003 je bil resno opozorilo, da moramo izboljšati usposabljanje, priprave in vodenje obsežnih intervencij. Na tej podlagi smo razvili intervencijski poveljniški sistem, ki je postal ključni model za vodenje intervencij v prihodnosti.

KATERI SO GLAVNI IZZIVI, S KATERIMI SE SPORIJEJAMO PROSTOVOLJNI IN POKLICNI GASILCI?

Zagotovo so najpomembnejši izzivi podnebne spremembe in velike naravne nesreče, kot so poplave, požari v naravi, toča, žled ter druge nevarnosti, ki zahtevajo angažiranje velikega števila sil za učinkovito ukrepanje, uspešno medsebojno koordinacijo in vodenje. Izzivi so prav tako povezani z razvojem tehnologije, tehnoloških procesov

in novih sodobnih materialov, ki prinašajo vedno nove nevarnosti. Te nevarnosti povzročajo zahtevne požare, ki se hitro širijo in sproščajo velike količine nevarnih produktov gorenja. Zato je pomembno, da ves čas sledimo razvoju in smo stalno v koraku s časom.

TEŽAVNA OSTAJA UREDITEV STATUSA GASILCA. KAKŠNA SO VAŠA OPAŽANJA GLEDE TEGA?

O statusu gasilca so razpravljali že leta 1949, ko je bila ustanovljena Gasilska zveza Ljudske republike Slovenije, in ta problematika je aktualna še danes. Posebno težo je dobila ob prehodu na tržni sistem, ko odsotnost gasilca z dela ni bila več samoumevna, temveč je postala odvisna od razumevanja njegovega delodajalca. Urejanje statusa gasilca ne pomeni le finančne stimulacije za prostovoljno delo. Prostovoljnega gasilca namreč ne moremo plačati z denarjem, saj bi ga s tem le užalili. Lahko pa mu pomagamo pri urejanju odsotnosti z dela v času usposabljanja in intervencij. Dobrodošle bi bile tudi bonitete, kot so plačilo prispevka za prostovoljno zdravstveno zavarovanje in olajšave pri dohodnini, kjer smo sicer že dosegli nekaj napredka. Ena izmed ugodnosti bi lahko bila tudi prednost pri pridobivanju neprofitnih stanovanj ali zaposlitev v občinskih službah, kar bi gasilcem omogočilo več možnosti za odsotnost z dela ob odhodu na intervencije ali usposabljanje. Vse to so v resnici drobne pozornosti v obliki bonitet, ki bi prostovoljnega gasilca dodatno motivirale za prostovoljno delo v gasilski organizaciji.

IMAJO DELODAJALCI DANES DOVOLJ RAZUMEVANJA ZA DELO PROSTOVOLJNIH GASILCEV, KO SO AKTIVIRANI OB NARAVNIH IN DRUGIH NESREČAH?

Razumevanje delodajalcev je različno – nekateri so temu naklonjeni, drugi nekoliko manj. Treba je razumeti, da če imajo delodajalci tehnološki proces, ki zahteva izdelavo predvidene količine izdelkov v določenem roku, je zanje vsak delavec nepogrešljiv. Delodajalce je treba stimulirati, čeprav v Zakonu o gasilstvu piše, da morajo gasilcu dovoliti odsotnost z dela in da se jih v nasprotnem primeru lahko tudi sankcionira. Vendar to ni vedno najboljša rešitev, saj lahko včasih predstavlja oviro pri zaposlovanju prostovoljnega gasilca. Na tem področju bomo morali še naprej iskati kompromis. Gasilci pa moramo ta problem upoštevati pri načrtovanju operativne sposobnosti svojih enot.

Kipec Civilne zaščite je veliko priznanje ne le mojemu osebnemu delu, temveč tudi celotni gasilski organizaciji.

ENA IZMED POMEMBNIH NALOG GASILSKE ZVEZE SLOVENIJE JE TUDI SKRB ZA USTREZNO USPOSABLJENOST. NADVSE POMEMBNO VLOGO PRI TEM IMA GASILSKA ŠOLA, PRI NASTANKU KATERE STE TUDI DEJAVNO SODELOVALI. KAKO KOT DANAŠNJI VODJA PODROČJA USPOSABLJANJA NA GASILSKI ZVEZI SLOVENIJE OCENJUJETE NJEN POMEN?

Gasilska šola je imela pomembno vlogo pri usposabljanju gasilcev in jo ima tudi danes. Usposabljanja pa morajo slediti vsem potrebam, ki se pojavljajo v današnjem času. Razvijamo nove učne programe za usposabljanje gasilcev, s katerimi sledimo vedno novim izzivom pri zahtevnem opravljanju gasilskih nalog. In temu ustrezno bo morala slediti tudi naša šola. Mislim, da je Gasilska šola danes že zelo obremenjena, zato bo treba iskati rešitve tudi z nadgradnjo poligonov in učnih objektov ter zagotoviti ustrezen strokovni kader za opravljanje vseh prihodnjih nalog.

GASILSKA ZVEZA SLOVENIJE JE MOČNA KROVNA ORGANIZACIJA, KI DANES ŠTEJE SKORAJ 170.000 ČLANOV. JE MED MLADIMI DOVOLJ ZANIMANJA ZA PROSTOVOLJNO GASILSTVO IN S KAKŠNIMI PRISTOPI ŠE POVEČATI ZANIMANJE MLADIH?

Pritok svežega kadra je zelo pomemben. Po osamosvojitvi in prehodu na tržni sistem smo se bali, da bo število prostovoljnih gasilcev upadlo, vendar je v zadnjih 30 letih naraslo za skoraj 50.000. Veliko napora vlagamo v delo z mladimi, saj se zavedamo, kako pomemben je pristop pri delu z njimi. Zato smo pred leti uvedli specialnost gasilski mentor, s čimer želimo izboljšati našo učinkovitost pri vključevanju mladih. Danes imajo mladi veliko možnosti za vključitev v različne prostovoljne organizacije in aktivnosti, vendar gasilstvo zanje pogosto ni najbolj privlačno, zato je treba pozornost posebej posvetiti delu z mladimi. V gasilske vrste jih vključujemo že pri 6. ali 7. letu starosti, vendar izmed približno desetih mladincev pozneje samo eden postane operativni gasilec. Kljub temu imamo danes v starosti od 6. do 18. leta približno 45.000 mladih gasilcev, kar je zagotovilo za prihodnje delo in obstoj

gasilske organizacije. Gasilska zveza Slovenije danes šteje 37.000 operativnih gasilcev, v naši strukturi članstva pa imamo tudi 60.000 članic in približno 20.000 gasilskih veteranov.

POŽARI V NARAVNEM OKOLJU IN INDUSTRIJSKI POŽARI SO ENA IZMED NAJPOGOSTEJŠIH NESREČ. SPOMNIMO SE KATASTROFALNEGA POŽARA PREDLANI NA KRASU, KI JE POVZROČIL OGROMNO ŠKODO IN ZAHTEVAL ZELO OBSEŽNO INTERVENCIJO GASILCEV IZ VSE DRŽAVE. KAKO JE S POŽARNO VARNOSTJO PRI NAS IN ZLASTI Z ZAVEDANJEM DRŽAVLJANOV O POMENU POŽARNE PREVENTIVE, NE SAMO V OKTOBRU, KI JE ŽE TRADICIONALNO MESEC POŽARNE VARNOSTI?

Preventiva je zelo pomembna, saj lahko s pravilnim in odgovornim ravnanjem preprečimo veliko požarov. Posebej pomembno je ozaveščanje ljudi o nevarnosti požarov. Ugotavljamo, da kar tri četrtine požarov nastane zaradi neznanja, neupoštevanja preventivnih ukrepov in malomarnosti, vendar lahko na vse to pomembno vplivamo. Zato moramo veliko delati z najmlajšimi, da okrepimo požarnovarnostno kulturo in širimo zavest o pomenu požarne varnosti. Namreč, kar se mlad človek nauči, to počne tudi pozneje v odraslosti. Pomembno skrb moramo prav tako nameniti požarni varnosti pri načrtovanju in gradnji, zlasti industrijskih, poslovnih in večstanovanjskih objektov, saj smo bili v zadnjem času priča večjim industrijskim požarom. Gasilska zveza Slovenije vloga veliko napora v program meseca varstva pred požari, ki ga izvaja vse od svoje ustanovitve, ko je v takratnem tednu požarne varnosti želela opozoriti na pomen gasilstva in požarne preventive. V povezavi s preventivo bi rad povedal še, da je Gasilska zveza Slovenije lani dobila novo preventivno vozilo, s katerim bomo ozaveščali ljudi o pomenu požarne varnosti ter promovirali gasilsko organizacijo na različnih dogodkih in prireditvah. Poseben poudarek pa bomo namenili mladim.

KAKO POMEMBNA JE ZA GASILCA PODPORA DRUŽINSKIH ČLANOV?

Družina je glavni podporni steber vsakega gasilca. Brez družinske podpore je težko uspešno izvajati gasilske naloge. Družina ima pomembno vlogo, saj se znotraj nje običajno prenaša gasilska tradicija med predstavniki več generacij. Pogosto pa je tudi žrtev prostovoljnega dela gasilca, saj lahko opravljanje zahtevnih in nevarnih nalog vpliva na družinsko življenje.

GASILCI POGOSTO SODELUJETE S PRIPADNIKI DRUGIH REŠEVALNIH SLUŽB, KI DELUJEJO V SISTEMU ZAŠČITE IN REŠEVANJA, PRAV TAKO TUDI S PRIPADNIKI SLOVENSKE VOJSKE, ZLASTI OB VEČJIH NESREČAH, KO JE POTREBNA DODATNA POMOČ ALI PODPORA IZ ZRAKA. KAKO GLEDATE NA TO SODELOVANJE?

Prednost sistema zaščite in reševanja v Sloveniji je ravno v tem, da v njem delujejo različne organizacije z različnimi zmogljivostmi. Z vsemi reševalnimi službami sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami pri intervencijah gasilci zgledno sodelujemo in se med seboj uspešno usklajujemo ter dopolnjujemo. Tudi sodelovanje z letalskima enotama Slovenske vojske in Policije je dobro, saj nam velikokrat pomagata v najtežjih razmerah, bodisi pri logistični podpori bodisi pri gašenju požarov na težje dostopnih terenih. Tudi pri gašenju večjih požarov v naravnem okolju nam pomoč iz zraka veliko pomeni. Za uspešno izvedbo nalog pa so nujni skupni usposabljanja in vaje.

POMEMBNA PRIDOBITEV PRI GAŠENJU OBSEŽNEJŠIH GOZDNIH POŽAROV SO TUDI ŠTIRJE NOVI VODNI BOMBNIKI AIR TRACTOR, S KATERIMI JE OPREMLJENA LANI USTANOVLJENA ENOTA ZA GAŠENJE IZ ZRAKA, KI DELUJE V OKVIRU UPRAVE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE. KAKO OCENJUJETE POMEN TE NOVE ZMOGLJIVOSTI?

Nova letala za gašenje so vsekakor velika pridobitev tako z operativnega kot tudi s preventivnega vidika, saj sta pravočasno odkrivanje požarov in takojšnje ukrepanje zelo pomembni za preprečevanje širjenja požara. Seveda pa to zahteva, da so letala v času zelo velike požarne ogroženosti naravnega okolja ves čas v zraku. Mislim, da bo prispevek teh letal zelo velik, vendar pa moramo upoštevati, da njihova operativna sposobnost zahteva obsežno logistično oskrbo in načrtovanje, kar pa ni vedno preprosto.

KIPEC CIVILNE ZAŠČITE ZA ŽIVLJENJSKO DELO, KI STE GA PREJELI NA LETOŠNJI PRIREDITVI NA BRDU PRI KRANJU OB DNEVU CIVILNE ZAŠČITE, JE NEDVOMNO VELIKO PRIZNANJE ZA VAŠE DOSEDANJE DELO IN PRISPEVEK NA GASILSKEM PODROČJU. NAJBREŽ PA TUDI ZAVEZA ZA NAPREJ. KAKŠNI SO VAŠI NAČRTI?

Želim si, da bi še naprej lahko nadaljeval svoje delo v prostovoljni gasilski organizaciji. Kipec Civilne zaščite za življenjsko delo pa je tudi priložnost in opozorilo, da moramo zbrati ter ohraniti zgodovinsko izročilo in spomine za naše zanamce.

“

Po osamosvojitvi in prehodu na tržni sistem smo se bali, da bo število prostovoljnih gasilcev upadlo, vendar je v zadnjih 30 letih naraslo za skoraj 50.000.

SLOVENIJA PRI PRIDOBIVANJU KADRA MED NAJUSPEŠNEJŠIMI V NATU

BESEDILO Petra Apšner
FOTO Borut Cirnski

Ministra Sajovica sta
ob prihodu pričakala
generalpodpolkovnik Glavaš
in polkovnik Gaube.

V Vojašnici Jerneja Molana v Cerkljah ob Krki je v četrtek, 27. marca, potekala predstavitev rednega letnega poročila o stanju pripravljenosti Slovenske vojske za leto 2024. Poročilo sta predsednici Republike Slovenije in vrhovni poveljnici obrambnih sil dr. Nataši Pirc Musar predstavila načelnik Generalštaba Slovenske vojske generalpodpolkovnik Robert Glavaš ter minister za obrambo mag. Borut Sajovic. Poudarek je bil na strateškem razvoju, kadrovskih izzivih ter modernizaciji oborožitve in logistike.

POZITIVNI TRENDI IN IZZIVI SLOVENSKE VOJSKE

Generalštab Slovenske vojske že več let ocenjuje pripravljenost vojske na štiristopenjski lestvici, pri čemer se stanje postopoma izboljšuje. V primerjavi z oceno pripravljenosti za leto 2023 je Slovenska vojska leta 2024 napredovala na vseh področjih ocenjevanja. Pripravljenost za delovanje v miru je ocenjena kot dobra, pri vojni pripravljenosti pa so še vedno prisotna nekatera neskladja. Čeprav je bil letos zaznan napredek, bo treba za pomembnejše spremembe nujno izpolnjevati zaveze do Nata, vključno s povečanjem obrambnih izdatkov na dva odstotka bruto domačega proizvoda. Slovenija je sicer leta 2024 za obrambo namenila približno 1,35 odstotka bruto domačega proizvoda oziroma 904,7 milijona evrov, leta 2025 pa naj bi ta znesek presegel 1,2 milijarde evrov. Po besedah generalpodpolkovnika Glavaša se lahko z nadaljnjim povečevanjem finančnih sredstev in vlaganji neskladja v prihodnjih letih bistveno ublažijo. Slovenija se bo v tem okviru osredotočila na izboljšanje usposobljenosti vojakov in optimizacijo procesov v vojski. Posebna pozornost bo namenjena digitalizaciji in avtomatizaciji nekaterih postopkov, kar bo prispevalo k večji učinkovitosti ter zmanjšanju birokracije. Eden glavnih ciljev je povečati operativno pripravljenost specialnih enot ter izboljšati sistem hitrega odziva. Glavaš je izpostavil, da se je finančno vlaganje v vojsko leta 2024 nadaljevalo postopoma in sistematično, kar prispeva k večji učinkovitosti, sodobnosti in verodostojnosti Slovenske vojske v okviru zavezništva. Po njegovih besedah je glavni izziv predvsem zagotavljanje ustreznega kadra, vojaške opreme in

finančnih sredstev. Posebej je poudaril nujnost dolgoročnega načrtovanja pri rekrutaciji vojakov in izboljšanja delovnih pogojev v vojski, saj bo le tako mogoče zagotavljati stabilno ter strokovno usposobljeno obrambo.

MODERNIZACIJA IN STRATEŠKI RAZVOJ

Minister za obrambo mag. Borut Sajovic je ob predstavitvi poročila poudaril, da modernizacija Slovenske vojske ni le načrt, temveč realnost. »Nove pridobitve na področjih letalstva, tehnične podpore in infrastrukture potrjujejo uspešno posodabljanje Slovenske vojske,« je dejal minister. Posebej je opozoril na pomen sodelovanja s partnerskimi državami v okviru Nata ter na vlogo Slovenske vojske pri zagotavljanju varnosti in odzivnosti na krizne razmere. Poudaril je tudi nujnost investicij v informacijsko tehnologijo, saj sodobne oborožene sile niso več odvisne le od klasičnih vojaških sredstev, temveč tudi od digitalnih platform, ki omogočajo boljšo povezljivost in operativno učinkovitost. Izpostavil je tudi pomen logistične podpore in izboljšanja infrastrukture vojaških objektov. V okviru strategije razvoja Slovenske vojske so načrtovani večja vlaganja v vzdrževanje obstoječih vojaških baz ter nakup nove transportne opreme, ki bo omogočala večjo mobilnost enot v kriznih razmerah. Tako se bo izboljšala pripravljenost Slovenske vojske na hiter odziv v različnih situacijah, od naravnih nesreč do varnostnih groženj.

SLOVENIJA IZSTOPA KOT ZGLED MNOGIM DRŽAVAM

Predsednica Republike Slovenije in vrhovna poveljnica obrambnih sil dr. Nataša Pirc Musar je ocenila, da so predvidena finančna sredstva in opredeljeni nakupi jasen znak nadaljnega usposabljanja Slovenske vojske. Poudarila je, da je Slovenija pri pridobivanju novega kadra med najuspešnejšimi zaveznici v Natu, hkrati pa je opozorila na potrebo po nadaljnjih prizadevanjih na kadrovskem področju. Med izzivi je izpostavila posledice dolgotrajnega zane-marjanja Slovenske vojske, ki jih bo treba v prihodnjih letih odpraviti. Dolga leta prenizkih vlaganj so namreč vplivala na operativne zmogljivosti, ki jih je treba ponovno vzpostaviti, predvsem na področjih oborožitve in usposabljanja pripadnikov. Predsednica republike je pohvalila delo Slovenske vojske ter

4 **Predsednici države
Nataši Pirc Musar so
predstavili zmogljivosti
vojaškega letalstva.**

izpostavila pomembno vlogo mladih, ki se odločajo za vojaški poklic. »Veseli me, da se vse več mladih odloča za ta plemeniti poklic, saj je to zelo pomembno za prihodnost slovenske obrambe,« je dejala. Ob tem je izpostavila zagotavljanje dostojnih delovnih pogojev, saj bodo vojaki le tako ostali motivirani za dolgoročno kariero v vojski. Predstavitev poročila je predsednica Pirc Musar končala z zavezo, da bo Slovenska vojska nadaljevala prenovno in modernizacijo, pri tem pa ohranila svojo osrednjo vlogo pri varovanju države in njenih državljanov. Nadaljnje reforme bodo usmerjene v povečanje operativne zmogljivosti ter zagotavljanje boljše pripravljenosti na morebitne krizne situacije, ki jih prinaša sodobni varnostni svet. Predsednica države Nataša Pirc Musar se je seznanila tudi z dejavnostmi, povezanimi s krepitvijo odpornosti in družbe na obrambnem področju, pri čemer Slovenija izstopa kot zgled mnogim državam. Glavni poudarki so bili namenjeni skupni odgovornosti državljanov, lokalnih skupnosti in države pri zagotavljanju varnosti ter stabilnosti. Pri tem sta zelo pomembni ustrežna obrambna strategija in krepitev zupanja javnosti v vojsko kot institucijo. Ob robu dogodka si je predsednica republike ogledala zmogljivosti 15. brigade vojaškega letalstva in zračne obrambe.

V PIVKI RAZSTAVA O CIVILNI ZAŠČITI

BESEDILO Park vojaške zgodovine
FOTO Valter Leban

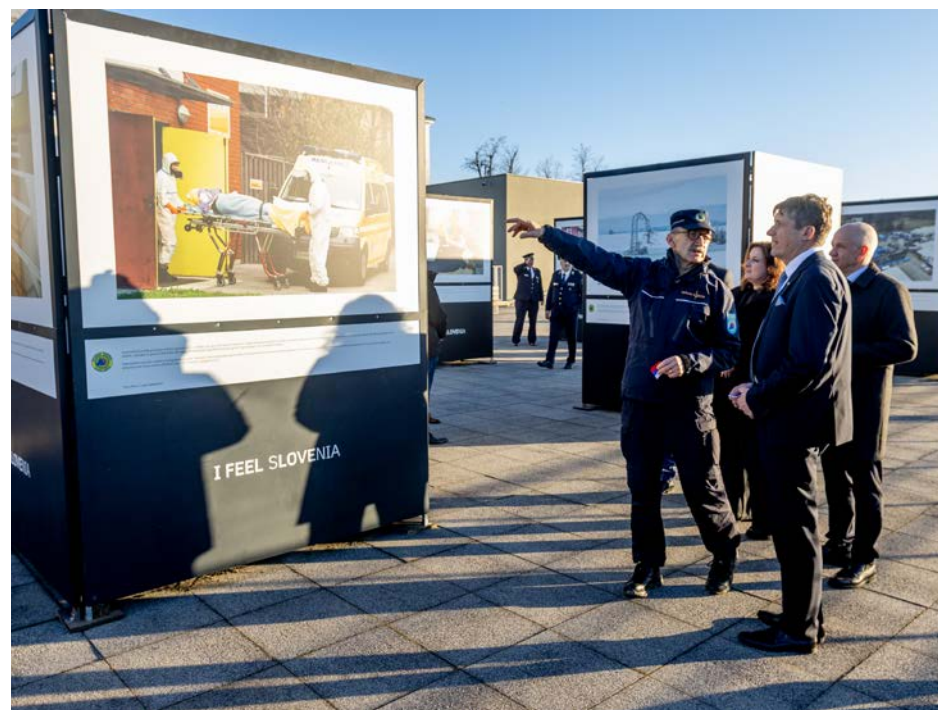
V Parku vojaške zgodovine v Pivki je bila v sredo, 19. marca, odprta nova fotografska razstava *Življenja rešujemo skupaj*, posvečena Civilni zaščiti Republike Slovenije. Namen razstave je ohraniti spomin na trenutke, ki bi sicer utonili v pozabo.

V zadnjih letih je Slovenijo prizadelo več hudih katastrof – žled leta 2014, epidemija koronavirusa v letih 2020 in 2021, obsežen požar na Krasu leta 2022 ter največje poplave v zgodovini države leta 2023. Vremenske ujme so se tako ali drugače dotaknile vsakega izmed nas in trajno zaznamovale slovenski narod. A prav tako so nas v teh težkih trenutkih prevevali občutki ponosa in trdnega zaupanja v sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter v srčnost in strokovnost pripadnikov Civilne zaščite, ki so reševali življenja in premoženje svojih državljanov. Pa ne gre le za katastrofe – nesreče se dogajajo vsak dan, na delovnih mestih, cestah, v gorah, jamah in drugje.

Srečko Šestan je gostom predstavil vsebino razstave.

Fotografska razstava *Življenja rešujemo skupaj* ne ponuja le celovitega pregleda sistema civilne zaščite, temveč obiskovalca skozi fotografski objektiv opozarja na njegovo vlogo in pomen. Dodatno težo posnetkom dajejo uvodni nagovor in podnapisi k fotografijam poveljnika Civilne zaščite Republike Slovenije Srečka Šestana. Javnost ga pozna kot človeka, ki stopi v ospredje takrat, ko je ljudem najtežje. Kot dolgoletni poveljnik Civilne zaščite Republike Slovenije je koordiniral številna reševanja in bedel nad njihovimi izidi, nato pa v medijskih nastopih umirjeno pojasnjeval stanje, včasih svaril, predvsem pa hrabil in tolažil ljudi v stiski.

Ob odprtju razstave je Šestan poudaril, kako težko je bilo zožiti izbor fotografij, ki najbolje prikazujejo usposobljenost in požrtvovalnost ekip, ki skupaj tvorijo močno mrežo pomoči. Tudi direktorica Urada Vlade Republike Slovenije za komuniciranje Petra Bezjak Cirman je poudarila, da razstava ni zgolj zbirka fotografij civilne zaščite, temveč zgodba o ljudeh, ki so se v najtežjih trenutkih odločili pomagati – ne le sebi in svojim, temveč predvsem drugim. To je zgodba o srčnosti, strokovnosti in sodelovanju. Minister za obrambo mag. Sajovic je v svojem nagovoru dejal, da steber sistema za zaščito in reševanje predstavljajo izjemni posamezniki, ki s skupnimi močmi varujejo ljudi ter premoženje. Čeprav je njihovo delo cenjeno, včasih ostanejo spregledane vse ure izobraževanj in vaj, ki se izkažejo za neprecenljive šele v trenutkih, ko jih najbolj potrebujemo. Park vojaške zgodovine je fotografsko razstavo o civilni zaščiti pripravil v sodelovanju z Uradom Vlade Republike Slovenije za komuniciranje, ki je park prepoznal kot kredibilnega partnerja in primerno lokacijo za predstavitev nacionalno pomembnih tem. Razstavo je podprlo tudi Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije. Posnetki izbranih slovenskih fotografov, ki so – včasih tudi v nevarnih razmerah – skozi objektiv svojih fotoaparatorov zabeležili dogajanje ob naravnih in drugih nesrečah, so zdaj razstavljeni na zunanjih kubusih Parka vojaške zgodovine v Pivki. Te vizualne podobe predstavljajo simbolično zahvalo vsem, ki so del sistema civilne zaščite, za njihov trud ter prispevek k naši varnosti in lepšemu vsakdanu.

PRIPRAVA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE ZA NACIONALNI ZDRAVSTVENI CENTER

BESEDILO SSK
FOTO Vekoslav Rajh

Minister za obrambo mag. Borut Sajovic je na podlagi predhodnega naročila 13. marca s podjetjem Ljubljanski urbanistični zavod podpisal pogodbo za pripravo projektne in investicijske dokumentacije za gradnjo Nacionalnega zdravstvenega centra za izredne razmere dr. Petra Držaja.

V pogodbi so določeni trije temeljni koraki: priprava preliminarne poročila in projektne dokumentacije za pridobitev projektnih in drugih pogojev, priprava

dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja in investicijske dokumentacije ter priprava projektne dokumentacije za izvedbo gradnje. Po oceni obrambnega ministrstva bo vloga za izdajo gradbenega dovoljenja oddana jeseni, projektna dokumentacija za izvedbo del pa bo pripravljena proti koncu leta ali v začetku prihodnjega leta. Nato bo Ministrstvo za obrambo opravilo postopek javnega naročila za izvedbo gradbenih, obrtniških in inštalacijskih del. Gradnja objekta bo predvidoma potekala v letih 2026 in 2027, končala pa se bo leta 2028 z opremljanjem in predajo objekta Univerzitetnemu kliničnemu centru Ljubljana.

POVELJNIK LOGISTIČNE BRIGADE PODPOLKOVNIK VERŠNIK

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Novi poveljnik Logistične brigade je od začetka marca podpolkovnik Igor Veršnik. Slavnostni govornik na primopredaji 4. marca v Vojašnici Petra Petriča v Kranju je bil poveljnik sil brigadir Boštjan Močnik, ki je izpostavil, da je vojaška logistika temelj vsake uspešne vojaške organizacije.

Polkovnik Aleksander Videgar je Logistično brigado vodil od junija 2023. Ob primopredaji dolžnosti podpolkovniku Igorju Veršniku se je zbranim zahvalil za zagnanost, voljo in energijo ter naštel uspehe, kot so zagotavljanje logistične podpore na vseh področjih, uvajanje

perunov 4 × 4 in vozil Rheinmetall MAN 8 × 8 v operativno uporabo, vzpostavitev srednje transportne čete in zmogljivosti Role 2 ter delovanje v Balkanskih namenskih zdravstvenih silah. Po prejemu bojne zastave Logistične brigade je novi poveljnik podpolkovnik Igor Veršnik poudaril, da je brigada pred spremembami, ki jih narekujejo nove varnostne razmere. Izpostavil je preoblikovanje 157. in 670. logističnega polka, pripravo novega koncepta zdravstvene zagotovitve v letu 2025, preoblikovanje Vojaške zdravstvene enote v letu 2026, pripravo priročnika za logistično načrtovanje ter večji poudarek na vzpostavljanju centra za podporo konvojov. Obljubil je postopno preoblikovanje in skrb za vsakega posameznika. Slavnostni govornik poveljnik sil brigadir Boštjan Močnik pa je izpostavil, da učinkovita logistična podpora omogoča delovanje enot Slovenske vojske doma in v tujini že 30 let ter da je logistika v današnjem času resna strateška zmogljivost vsake države. Dosedanjemu poveljniku se je zahvalil za njegovo delo, prepričan pa je, da bo tudi novi poveljnik uspešno deloval na vodstvenem položaju.

PRVO STRELJANJE Z OBOROŽITVENO POSTAJO MANGART

BESEDILO Petra Apšner
FOTO Borut Cirnski

Od 17. do 19. marca je na strelišču Bač potekalo prvo streljanje z daljinsko vodeno oborožitveno postajo Mangart 25. Ta pomembni mejnik v modernizaciji Slovenske vojske potrjuje operativno pripravljenost sistema in odpira nove možnosti za njegovo prihodnjo uporabo. Pripadniki 9. bataljona zračne obrambe Slovenske vojske se bodo aprila z daljinsko vodeno oborožitveno postajo udeležili mednarodne vojaške vaje Ščit na hrvaškem rtu Kamenjak, kjer bodo izvajali streljanje na cilje v zraku.

Sodobna daljinsko vodena oborožitvena postaja je kompleksen mehatronski sistem, ki posadki vozila omogoča izvajanje taktičnih nalog, kot so opazovanje, zbiranje podatkov o ciljih ter nekinetično in kinetično delovanje. Projekt razvoja oborožitvene postaje Mangart 25, ki ga vodi konzorcij slovenskih podjetij pod vodstvom podjetja Valhalla Turrets in ob podpori partnerjev ASH, Guardiaris, Carbotek Technologies ter Leokom, je pomemben korak k modernizaciji Slovenske vojske in hkrati povečuje konkurenčnost slovenske obrambne industrije. Oborožitvena postaja obsega top kalibra 25 milimetrov, mitraljez kalibra 7,62 milimetra, sistem BANS, elektronsko-optično sledilno-namerilno napravo in radar AESA. V prihodnosti bo postaja integrirana na srednja kolesna oklepna vozila 8 × 8 Svarun in bo omogočala učinkovito delovanje proti brezpilotnim sistemom in drugim letalnikom ter ciljem na zemlji na razdaljah do 3000 metrov. Modularna zasnova omogoča prilagoditev sistema različnim vozilom in integracijo dodatnih podsistemov, kot so raketni sistemi in umetna inteligenca.

USPOSABLJANJA, TESTIRANJA IN PRVE STRELSKE PREIZKUŠNJE

Na strelišču Bač je od 17. do 19. marca potekalo prvo bojno streljanje z daljinsko vodeno oborožitveno postajo, ki jo preizkušajo v 9. bataljonu

zračne obrambe. Vodja streljanja nadporočnik Jože Vovko je pojasnil, da gre za zadnje testiranje sistema pred mednarodno vojaško vajo Ščit, ki bo aprila potekala na Hrvaškem. Daljinsko vodeno oborožitveno postajo razvijajo že več kot eno leto, tokratno streljanje pa je bilo osrednja preizkušnja pred izrednim kontrolnim tehničnim streljanjem. Na streljanju so preizkusili delovanje vseh podsistemov oborožitvene postaje, posebnost pa je bila, da so z njo prvič samostojno ravnali pripadniki 9. bataljona zračne obrambe, ki bodo sodelovali na mednarodni vaji na Hrvaškem. Pet pripadnikov bataljona se je v zadnjih treh dneh usposabljal v vlogi strelcev, pri čemer jih je usmerjala ekipa strokovnjakov iz podjetja Valhalla Turrets. »Sistem je še v raziskovalno-razvojni fazi, zato za zdaj ni določena stalna posadka, temveč se v nadzorovanem okolju preizkušajo različni scenariji,« je pojasnil nadporočnik Vovko. Pripadniki bataljona zračne obrambe so se pred streljanjem usposabljali na simulatorju podjetja Guardiaris, ki omogoča popolno imitacijo oborožitvene postaje in vseh kontrolnih elementov. Simulator zagotavlja varno urjenje postopkov, kot so zaklepanje cilja, navigacija in sledenje. Pripadniki so nato pridobljeno znanje prenesli na pravi oborožitveni sistem. Višji vodnik Peter Kostanjšek je izpostavil pomen usposabljanja na simulatorju, ki jim je omogočil hitro in učinkovito prilagajanje na delovanje prave oborožitvene postaje. »Z delom na simulatorju smo se dobro pripravili na streljanje, saj so postopki enaki,« je povedal višji vodnik Kostanjšek. Po uspešno končanem preizkusu bo enota pripadnikov 9. bataljona zračne obrambe sodelovala na mednarodni vaji Ščit na Hrvaškem kot del baterije zračne obrambe. V prihodnosti pa bo nadaljnji razvoj sistema omogočil njegovo širšo uporabo v Slovenski vojski. Mednarodno vajo Ščit bomo spremljali tudi sodelavci uredništva Revije Slovenska vojska, več o njej pa boste lahko prebrali v aprilski izdaji.

« Streljanje z oborožitveno postajo Mangart na vozilih Perun 4 x 4

« Posadke zračne obrambe so izvedle priprave za vajo Ščit na Hrvaškem.

MEDNARODNO ZANIMANJE IN PRIHODNOST PROJEKTA

Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije je že naročilo prvih šest postaj Mangart 25. Integracija teh sistemov na srednja kolesna oklepna vozila Svarun 8 × 8 bo predvidoma končana do druge polovice leta 2026. Tako bo Slovenska vojska dobila vrhunsko protiletalsko in protidronsno točkovno zaščito. Z njo bo lahko zaščitila enoto s sistemom zračne obrambe IRIS-T, zagotovila zaščito letališča ali zaščito katerega koli objekta v Republiki Sloveniji. Slovenski proizvod je leta 2024 pritegnil veliko zanimanja, saj je bil predstavljen tudi na sejmu Eurosatory v Parizu. Z uspešno izvedbo projekta Slovenija krepi svojo obrambno-tehnološko samozadostnost ter pridobiva nove priložnosti za vključevanje v evropske razvojne projekte. Mangart 25 dokazuje, da lahko Slovenija razvije vrhunske oborožitvene sisteme s konkurenčnim potencialom na svetovnem trgu. Projekt tako ne le krepi Slovensko vojsko, temveč odpira vrata tudi novim tehnološkim inovacijam in gospodarskim priložnostim za slovensko obrambno industrijo.

SPECIALISTIČNO USPOSABLJANJE LAHKIH IZVIDNIKOV

BESEDILLO IN FOTO
Marko Pišlar

Od 17. do 21. marca je na osrednjem vadišču Slovenske vojske na Počku potekalo terensko usposabljanje kandidatov na specialističnem usposabljanju za vojaško evidenčno dolžnost izvidnik. Usposabljanja pod vodstvom izkušenih inštruktorjev iz 10. izvidniškega bataljona 1. brigade se je udeležilo 12 kandidatov iz Slovenske vojske. Med našim obiskom na vadišču Poček so se kandidati v okviru drugega dela usposabljanja urili v premikanju in preživetju na bojišču ter v izdelavi izvidniške opazovalnice.

Trimesečno usposabljanje za vojaško evidenčno dolžnost izvidnik poteka večinoma v okolici Vojašnice barona Andreja Čehovina v Postojni in na osrednjem vadišču Slovenske vojske na Počku. V prvem delu usposabljanja, ki poteka na ravni posameznika, je poudarjeno obvladovanje individualnih veščin. V drugem delu se kandidati na kolektivni ravni usposabljujejo za izvajanje nalog, povezanih z delom lahkih izvidnikov. V zadnjem delu pa jih čaka zaključno večdnevno terensko preverjanje, na katerem so ocenjevani. Kot je pojasnil višji vodnik

Reakcija na stik z nasprotnikom

Primož Tekavčič, vodni podčastnik v izvidniškem vodu 10. izvidniškega bataljona in namestnik vodje specialističnega usposabljanja za vojaško evidenčno dolžnost izvidnik, pripadniki Slovenske vojske na usposabljanju pridobijo znanje in izkušnje iz osnov izvidniške taktike, ki jih morajo poznati za delovanje v izvidniškem vodu. Usposabljanje poteka od 24. februarja in se bo končalo 25. aprila.

POMEMBNA ODLIČNA PSIHOFIZIČNA PRIPRAVLJENOST

Višji vodnik Tekavčič je pojasnil, da morajo kandidati prvi teden opraviti zahtevno vstopno preverjanje, na katerem se preverjajo njihove veščine bojnega plavanja in ravnanja z orožjem. Poleg tega morajo opraviti 12-kilometrski pohod, pokazati znanje iz orientacije in uspešno prestati preverjanje gibalnih sposobnosti. Kljub zahtevnim vstopnim pogojem marsikdo še vedno odstopi, saj usposabljanje od vsakega posameznika zahteva veliko motivacije in vrhunske psihofizične sposobnosti. Za delo lahkega izvidnika sta zelo pomembni odlični telesna in duševna pripravljenost, saj morajo biti izvidniki določen čas samozadostni, kar pomeni, da morajo s seboj nositi veliko opreme. Naloge pa morajo izvajati čim bolj prikrito, pri čemer je nujna stroga

maskirna disciplina. Višji vodnik Tekavčič je razložil, da kandidate do konca usposabljanja čaka še nekaj zanimivih enotedenskih terenov, med njimi preživetje v naravi, ki ga bodo izvedli na Bohinjski Beli, in premagovanje vodnih ovir, ki bo potekalo v Kočevski Reki. Dodal je, da kandidate ocenjujejo sproti, ob koncu vedovnega usposabljanja pa jih čaka še večdnevna terenska vaja, na kateri bodo preverili znanje, ki so ga pridobili med usposabljanjem. Vsi kandidati, ki bodo uspešno opravili specialistično usposabljanje za izvidnika, bodo razporejeni v lahki izvidniški vod 10. izvidniškega bataljona, v katerem bodo prevzeli različne dolžnosti v izvidniškem oddelku – od namerilca, voznika, vezista, bolničarja do drugih vlog.

PREMIK, REAKCIJA NA STIK IN IZDELAVA OPAZOVALNICE

Na dan našega obiska so kandidate čakale številne aktivnosti na terenu. Najprej so v dveh oddelkih izvedli premik s patruliranjem po terenu, nato so se morali ustrezno odzvati na stik z nasprotnikom in se izmakniti na varno mesto. V nadaljevanju so se premikali po gozdu in izvajali postopke, ki so vključevali kratek in dolg varnostni postanek ter vzpostavitev ciljne zbirne točke. Prav tako so morali

- ✓ Varnostni postanek
- ✓ Oskrba ranjenega vojaka

prikazati znanje iz sanitetne oskrbe ranjenca. »Za konec dnevnih aktivnosti bodo morali postaviti izvidniško opazovalnico, pri čemer morajo delovati čim bolj prikrito,« je pojasnil višji vodnik Tekavčič, medtem ko smo spremljali kandidate med patruliranjem po gozdnatem terenu.

OSNOVNO PEHOTNO ZNANJE NADGRADILI Z IZVIDNIŠKO TAKTIKO

Usposabljanje se je začelo 27 kandidatov, vendar jih je sredi drugega dela usposabljanja ob našem obisku vztrajalo le še 12. Kandidat številka 21 Anže je že pripadnik 10. izvidniškega bataljona. Specialistično usposabljanje mu je zelo všeč, saj je nadgradil svoje znanje iz pehotne taktike, ki ga je pridobil na temeljnem vojaškem strokovnem usposabljanju v Vipavi. »Kot kolektiv smo se dobro ujeli, saj vztrajamo le tisti, ki imamo skupen cilj – uspešno opraviti vedovno usposabljanje in postati lahki izvidniki,« je pojasnil kandidat Anže in dodal, da mu je posebej všeč, da se lahko preizkušajo v različnih vlogah, ki jih opravljajo pripadniki izvidniškega oddelka. Kandidat številka 7 Tadej je pred kratkim končal temeljno vojaško strokovno usposabljanje v Vipavi. Na specialističnem usposabljanju za izvidnika bo nadgradil pridobljeno osnovno znanje iz pehotne taktike. Najbolj ga veseli delo z orožjem, saj je med usposabljanjem spoznal tudi uporabo pištole in puškomitraljeza.

NA CIPER VEČINOMA POGODBENI REZERVISTI

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Marko Pišlar

Vojašnici Edvarda Peperka v Ljubljani je 6. marca potekala slovesnost ob napotitvi prvega kontingenta Slovenske vojske na misijo Združenih narodov na Ciper. Šestčlanski kontingent bo vodil major Drago Šebalj, pripadnik pogodbene rezerve, sicer pred kratkim upokojeni častnik, med udeleženci pa bodo tudi dva pripadnika stalne sestave in dva pogodbeni rezervisti iz 132. gorskega bataljona. Pred odhodom smo jih vprašali o pripravah, nalogah in razlogu za odločitev za odhod na 12-mesečno misijo.

Misija Združenih narodov za ohranjanje miru na Cipru (angl. United Nations Peacekeeping Force in Cyprus – UNFICYP) je bila vzpostavljena že leta 1964 za ohranjanje miru med grškimi Ciprčani in Turki ter za nadzorovanje prekinitve ognja po invaziji Turčije na severni del Cipra leta 1974. Slovenska vojska je na misiji sodelovala že med letoma 1997 in 2001 s 180 pripadnicami in pripadniki. To je bila tudi prva mirovna misija Slovenske vojske pod vodstvom Organizacije združenih narodov. Slovenska vlada je lani sprejela sklep o ponovnem sodelovanju na misiji z največ petnajstimi pripadniki Slovenske vojske ter možnostjo rotacij. Glavnino prvega kontingenta tokrat sestavljajo pripadniki rezervne sestave, ki jim bo prvič tudi poveljeval

vodnik
GORAZD KOTNIK

»Zame je odhod na misijo umik od rutine. Všeč mi je, da lahko zamenjam okolje in doživim kaj novega.«

desetnik
JOŽE BOŽIČEK

»Že toliko let sem v pogodbeni rezervi, da nisem želel izpustiti priložnosti, da doživim nekaj novega in se udeležim mednarodne misije.«

pogodbeni rezervist major Drago Šebalj, sicer nekdanji pripadnik stalne sestave Slovenske vojske z bogatimi mednarodnimi izkušnjami, tudi z misije na Cipru. Pripadniki kontingenta bodo opravljali naloge neoboroženega patroliranja in delovanja na opazovalnicah v razmejitvenem območju. S svojo prisotnostjo, patroliranjem, vzpostavitvijo opazovalnic in zavarovanjem območja delovanja bodo podpirali namero poveljnika misije, da se vzpostavijo pogoji za trajni mir ter širijo vrednote Združenih narodov. Na slovesnosti pred odhodom na Ciper je zbrane nagovoril namestnik poveljnika sil Slovenske vojske polkovnik Igor Šepec. Poudaril je, da bo kontingentu prvič poveljeval pripadnik pogodbene rezerve in da bodo rezervisti tudi sicer v večini. Z opravljanjem službe v miru pripadniki pogodbene rezerve razbremenijo stalno sestavo ter ji omogočijo operativnost in nemoteno preoblikovanje. O poveljniku kontingenta majorju Šebalju je povedal, da ima bogate mednarodne izkušnje, saj je na svoji poklicni poti že desetkrat sodeloval v mednarodnih operacijah in na misijah. Zato bo znal pripadnike kontingenta voditi modro, preudarno in profesionalno. Omenil je tudi pomen delovanja na misijah v tujini, s katerimi Slovenska vojska pri-

speva k ugledu Slovenije v mednarodni skupnosti. Pripadnikom kontingenta je zaželel, naj jih pri delu vodijo tovarištvo, predanost in profesionalnost ter naj se med seboj podpirajo in si stojijo ob strani. Ob tem je se zahvalil tudi njihovim družinskim članom za podporo na tej zahtevni poti.

PO NOVO ZNANJE IN IZKUŠNJE

Poveljnik kontingenta major Drago Šebalj je povedal, da se je decembra 2024 upokojil, vendar je sklenil petletno pogodbo za pripadnika rezervne sestave, v okviru katere ima tudi možnost opravljanja službe v miru. »Pogodbena rezerva je rastoča sila, omogoča pa tudi napotitev na mirovno misijo, zato sem se odločil zanjo,« je pojasnil major, ki je na Cipru že večkrat sodeloval na misijah. Leta 1997 je tam deloval kot poveljnik oddelka, v letih 2000 in 2001 pa kot poveljnik voda, zato se vrača na dobro poznano lokacijo. »Misija poteka operativno na podoben način, kot je potekala ves čas. Enkrat na leto se obnavlja skladno z odločitvijo Varnostnega sveta

Postroj kontingenta pred
odhodom na misijo na Ciper

in sodelujočih držav. Spremembe so neizogibne, saj se vse spreminja in modernizira, sicer pa ne pričakujem posebnosti,« je dodal. Poudaril je, da so priprave potekale po načrtu. Najprej so se več mesecev individualno pripravljali. Sledile so skupne priprave, ki so jih končali z usposabljanjem na Slovaškem v njihovi enoti za trening pred napotitvijo. Slovenski kontingent bo namreč deloval v sestavi nadrejene slovaške enote. Pripadniki so uspešno prestali certifikacijo, zato po Šebaljevem mnenju ni bistvenih razlik med pogodbenimi pripadniki in pripadniki stalne sestave Slovenske vojske. Opisal je tudi naloge, ki jih bodo izvajali na določenem območju, od patroliranja do nadzora gibanja. »Delal bom v poveljstvu sektorja 4 kot častnik za povezavo s turško stranjo. Nastanjen bom v turškem delu Cipra – v Farmagusti v bazi General Stefanik. Oddelek pa bo v 60 kilometrov oddaljeni bazi vodne ravni Pribina,« je pojasnil poveljnik kontingenta. Za udeležbo na misiji sta se odločila tudi pogodbeni rezervista desetnik Jože Božiček in vodnik Gorazd Kotnik. Vodnik Kotnik je bil pripadnik pogodbene rezerve med letoma 2007 in 2016, nato pa se ji je ponovno pridružil junija lani. »Zame je to umik od rutine. Všeč mi je, da lahko zamenjam okolje in doživim kaj novega,« je povedal in dodal, da je bila tudi udeležba na misiji zanj pomembna motivacija. »Rad potujem ter širim svoja obzorja in poglede, računam pa tudi na nova poznanstva,« je izpostavil pripadnik, ki je sicer zaposlen kot logist v podjetju Adria Mobil. Pojasnil je, da je tudi veliko drugih sodelavcev pripadnikov rezervne sestave in da je delodajalec temu naklonjen, zato ni imel nobenih težav. Dodal je, da so bile priprave intenzivne in zanimive ter da je pridobil veliko novega znanja, ki mu bo koristilo na misiji. Desetnik Božiček je rezervist že 20 let. S tem skrbi za dobro telesno pripravljenost, pomembno pa mu je tudi tovarištvo. »Že toliko let sem v pogodbeni rezervi, da nisem želel izpustiti priložnosti, da doživim nekaj novega in se udeležim mednarodne misije,« je povedal desetnik, ki je zaposlen kot vzdrževalec na osnovni šoli. »Tudi ravnatelj me podpira pri takem udejstvovanju,« je pojasnil. Zaveda se, da bo odsotnost za družino velik izziv, predvsem za ženo, ki bo prevzela večino skrbi in obveznosti, vendar ne dvomi, da bo zmogla.

IZ NAŠIH ENOT

KREPITEV ZMOGLJIVOSTI V ELEKTRONSKEM BOJEVANJU

BESEDILO Petra Apšner
FOTO Bruno Toič

V

Sloveniji je potekala obsežna mednarodna vojaška vaja Ramstein Guard 2025, ki je bila osredotočena na elektronsko bojevanje in delovanje v motenem elektromagnetnem spektru. Organizirala in vodila jo je 15. brigada vojaškega letalstva in zračne obrambe Slovenske vojske, udeležile pa so se je enote poveljstva, vključene v Natov integrirani sistem nadzora in kontrole zračnega prostora. To območje spada pod odgovornost združenega poveljstva s sedežem v Španiji, pod okriljem katerega deluje tudi 16. center za nadzor in kontrolo zračnega prostora. Gre za eno izmed ključnih Natovih vaj na področju elektronskega bojevanja, katere namen je omogočiti enotam delovanje v okolju, prežetem z elektronskimi motnjami, testirati protielektronske ukrepe in izboljšati mednarodno sodelovanje pri zaščiti zračnega prostora.

Vaja Ramstein Guard 2025, ki jo je organizirala in vodila 15. brigada vojaškega letalstva in zračne obrambe, je bila osredotočena na prepoznavanje elektronskih motenj, izvajanje protiukrepov ter delovanje enot v pogojih motenja radarjev, komunikacijskih sistemov in poveljniških struktur. »Izvedba vaje elektronskega bojevanja z mednarodno udeležbo je zelo pomembna za pripravljenost 15. brigade vojaškega letalstva in zračne obrambe ter drugih enot Slovenske vojske na nove izzive v sodobnem vojskovanju. Elektronsko bojevanje postaja vedno pomembnejši del vojskovanja, saj nadzor nad informacijskimi in komunikacijskimi sistemi pogosto odloča o izidu na bojiščih,« je povedal polkovnik Janez Gaube, poveljnik 15. brigade vojaškega letalstva in zračne obrambe. Dodal je, da take vaje omogočajo tesno sodelovanje z zavezniškimi silami, pri čemer si izmenjujejo znanje in izkušnje ter se usklajujejo pri operacijah. »To povečuje našo povezljivost in učinkovitost na skupnih misijah, hkrati pa so vaje tudi priložnost za preverjanje naših sposobnosti v realističnih scenarijih, kar nam pomaga pri boljši zaščiti pred sodobnimi grožnjami ter utrjuje naše zavezništvo,« je še pojasnil.

Vaja je potekala na več strateških lokacijah po Sloveniji. Glavno poveljniško in operativno središče je bilo v prostorih 16. centra za nadzor in kontrolo zračnega prostora Republike Slovenije na Brniku, kjer so poveljniški kader Slovenske vojske ter Natovi predstavniki usklajevali aktivnosti na terenu. Poleg tega so bile operativne celice nameščene še na drugih pomembnih strateških lokacijah, kot so vojaško letališče v Cerkljah ob Krki, osrednje vadišče Slovenske vojske na Počku in območje jugovzhodne Slovenije, kjer je teren omogočal izvedbo realističnih scenarijev elektronskega bojevanja. Mednarodno razsežnost vaje je poudarila tudi Natova predstavnica, majorka Fatima Carreton Diaz: »Na vaji podpiramo Slovenijo in usklajujemo vse, kar potrebuje za najučinkovitejše usposabljanje. Naši strokovnjaki za elektronsko bojevanje zagotavljajo podporo pri simulaciji realnih groženj. Slovenija je pokazala visoko raven strokovnosti in usklajenosti, kar je zelo pomembno za obrambo pred sodobnimi varnostnimi tveganji.«

TESTIRANJE, SIMULACIJE IN POSEBNE OPERACIJE

Vaja Ramstein Guard 2025 je vključevala kombinirane scenarije, ki so združevali zračne, kopenske in elektronske operacije. Eden ključnih vidikov je bilo testiranje zmogljivosti radarjev in komunikacijskih sistemov, pri čemer so ekipe preizkušale odziv radarjev in komunikacijskih omrežij na elektronske motnje. Pri tem so uporabili radarja dolgega dosega na Ledinekovem kognu in Ljubljanskem vrhu ter radar kratkega dosega Giraffe, mobilne taktične operativne centre in specializirane enote za mo-

tnje signalov. V okviru vaje so potekali tudi simulacije napadov na pomembne objekte in motenje elektromagnetnega spektra, pri čemer so sodelovali Natovo letalo Falcon FA20, opremljeno s sistemom za elektronsko motenje, helikopterja Cougar AS532 in Bell 206 ter lahki bojni letali Hudournik. »Med vajo smo preizkusili različne scenarije delovanja v pogojih motenj v elektromagnetnem spektru. To je zelo pomembno za izboljšanje odzivnih časov in zaščito zavezniških sil pred elektronskim napadom,« je pojasnil vodja vaje stotnik Aleš Zupančič, častnik, odgovoren za izvedbo vaje. Eden najzahtevnejših delov vaje je bila zagotovo tudi aktivnost, ki jo je izvedla Enota za specialno delovanje Slovenske vojske. Cilj naloge je bil preprečiti, da bi orožje za zračno obrambo padlo v roke nasprotnika, kar bi lahko ogrozilo slovenski zračni prostor. Pri tem so uporabljali zračne posnetke brezpilotnih letalskih sistemov, obveščevalne podatke za izvidovanje, taktično helikoptersko podporo ter napredne metode za koordinacijo zračnih in kopenskih sil. »Najprej smo identificirali lokacijo skladišča in izvedli elektronsko blokado komunikacije morebitnih napadalcev. Nato smo s helikoptersko enoto izvedli izkrcanje in napad na objekt. Pri tem smo uspešno pridobili oborožitev in rešili dva talca,« je potek akcije opisal pripadnik Enote za specialno delovanje, ki je sodeloval pri izvedbi naloge. Pomembno vlogo je imel tudi 9. bataljon zračne obrambe, ki je na vaji sodeloval, da bi izboljšal usposobljenost pripadnikov in posameznih elementov bojnega razporeda baterije zračne obrambe v pogojih elektronskega motenja. »Prisotni smo z radarjem kratkega dosega Giraffe, dvema mobilnima taktičnima operativnima centroma, oddelkom za logistično podporo in dvema ognjenima skupinama. Naša naloga je zaščita bataljonskega operativnega centra pred grožnjami iz zračnega prostora,« je pojasnila majorka Špela Vesel, namestnica poveljnika 9. bataljona zračne obrambe.

**Vadbene aktivnosti
so podpirale posadke
vojaških helikopterjev.**

POMEMBNA PODPORA IZ TUJINE

Na vaji je sodelovala in zagotavljala podporo tudi ekipa Nato JEWCS (angl. Joint Electronic Warfare Core Unit), katere temeljna naloga je podpora Natu in njegovim zaveznicam pri izvajanju elektronskega bojevanja, in sicer z znanjem, izkušnjami ter usposabljanji na taktični, operativni in strateški ravni. Njihova naloga je usposobiti zavezniške enote za spopadanje z elektromagnetnimi grožnjami. Pri tem so uporabljali mobilno radarsko mobilno enoto, ki omogoča motnje, ustvarjanje lažnih tarč in simulacijo motenih komunikacijskih kanalov. Poleg kopenske enote je sodelovala tudi letalska enota z letalom Falcon FA20, ki je izvajala zračne elektronske motnje. »Naša naloga je simulacija realnih elektronskih groženj. V nasprotju s pravimi vojnimi motilci so naši sistemi šibkejši, saj gre za vadbo. Kljub temu ustvarimo realistične razmere, v katerih morajo zavezniške sile testirati svoje sposobnosti,« je pojasnil eden izmed Natovih predstavnikov.

STRATEŠKI POMEN VAJE ZA SLOVENIJO IN NATO

Vaja Ramstein Guard 2025 je pokazala, da je Slovenija visoko usposobljena in da ima tehnične zmogljivosti za delovanje v elektronsko motenem okolju. Omogočila je izboljšano pripravljenost slovenskih in Natovih enot za elektronske grožnje, večjo usklajenost med zračnimi, kopenskimi in specialnimi silami, razvoj novih taktik za delovanje v motenem okolju ter poudarek na kibernetiski varnosti in zaščiti komunikacij. Zaradi hitro spreminjajočih se varnostnih razmer v svetu je sodelovanje na takih vajah zelo pomembno za nacionalno in zavezniško varnost. Slovenija je na tej vaji dokazala svojo operativno pripravljenost, kar krepi njen ugled znotraj Nata in mednarodne varnostne skupnosti. Vaja Ramstein Guard tako ni bila zgolj vaja – bila je ključni korak v prihodnost sodobnega vojskovanja, v katerem je boj v elektromagnetnem spektru enako pomemben kot klasične oborožene sile.

✓ 9. bataljon zračne obrambe je na vaji izboljševal svojo pripravljenost.

✓ V napadu na objekt so sodelovali pripadniki Enote za specialno delovanje.

OBJAVE
MINISTRSTVA
ZA OBRAMBO

ŠT. 382
MAREC 2025

6792.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

**ZAHVALNO LISTINO S
SPOMINSKIM KOVANCEM**
prejmejo:
Aleksander BUDJA, 1965
Špelca MARUŠA, 1984
Miran MULEC, 1966
Nevenka ROŽANEC POTOČNIK, 1961
Marko ŠKERBINA, 1960

Številka: 094-8/2025-2
Datum: 21. 1. 2025

**Mag. Borut SAJOVIC
MINISTER**

6793.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

**I. MEDALJO ZA MEDNARODNO
SODELOVANJE III. STOPNJE**
prejmeta:
polkovnik MARCO FERRARA, 1979, Italija
podpolkovnik ANDRÁS SZABÓ, 1972, Madžarska

**II. MEDALJO ZA MEDNARODNO
SODELOVANJE IV. STOPNJE**
prejmeta:
višji praporščak DAVIDE CORNELI, 1989, Italija
nadporočnik BALAZS SZILAGYI, 1994, Madžarska

Številka: 094-8/2025-3
Datum: 24. 1. 2025

**Mag. Borut SAJOVIC
MINISTER**

6794.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

**MEDALJO ZA MEDNARODNO
SODELOVANJE III. STOPNJE**
prejme:
podpolkovnik FRANCESCO DI PIERRO, 1978, Italija

Številka: 094-8/2025-5
Datum: 19. 2. 2025

**Mag. Borut SAJOVIC
MINISTER**

6795.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

**ZAHVALNO LISTINO S
SPOMINSKIM KOVANCEM**
prejmejo:
Valter JURŠINOVIČ, 1967
Iztok LEGAT, 1968
Robert POŽAR, 1965
Irena PRATNEKER, 1965
Marko SELAN, 1962
Milan SETNIČAR, 1969
Suzana TKAVC, 1965

Številka: 094-8/2025-6
Datum: 19. 2. 2025

**Mag. Borut SAJOVIC
MINISTER**

6796.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

**I. MEDALJO ZA MEDNARODNO
SODELOVANJE III. STOPNJE**
prejme:
major PAUL VAN HOECKEL, 1971, Nizozemska

**II. MEDALJO ZA MEDNARODNO
SODELOVANJE IV. STOPNJE**
prejme:
stotnik ERIK FERDINANDS, 1977, Kanada

Številka: 094-8/2025-7
Datum: 24. 2. 2025

**Mag. Borut SAJOVIC
MINISTER**

6797.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
GENERALŠTABA SV

**BAJONET SLOVENSKE VOJSKE –
VODNIK**
prejmejo:
Blaž AUBERŠEK, 1991
Andrej BENČINA, 1995
Tilen BRIC, 1990
Sandi BRUMEN, 1982
Dejan CAF, 1990
Danijel CLEMENS, 1986
Robert HAUER, 1981
Jure IVANČIČ, 1992
Tim JEREB, 1995
Matej KOLENC, 1989

Nikita KOŠTIČ, 1998
Alen KOVAČ, 1985
Ilj KRAJNC, 1998
Marko KRAPEŽ, 1988
Rolando KROPEJ, 1991
Alen KUKENBERGER, 2000
Rok MAJCENIČ, 1990
Miha MAVRETIČ, 1996
Matej NADVEŠNIK, 1991
Sandi OMERZU, 1992
Robert OSOLNIK, 1987
Benjamin PIRC, 2001
Darko PLEVNIK, 1981
Žiga POGOREVC, 1988
Eldin PONJEVIČ, 1989
Anže RABZELJ, 1998
Denis RAČEL, 1994
Matija RIHTARŠIČ, 1981
Nejc ROBER, 1995
Erik SELIŠNIK PAHOVNIK, 1990
Timon SVETLIN, 1994
Martin ŠIRCELJ, 1994
Jan VENKO, 1990
Žiga VIDIC, 1992
Matija VIDMAR, 1985
Matej VINKOVIČ, 1991
Primož VOGRINC, 1993

Številka: 094-1/2025-15
Datum: 28. 2. 2025

Generalpodpolkovnik
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV

6798.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
10. PEHOTNEGA POLKA SV

I. v čin desetnika:
Anže KELHER, 1990
Lovro MANDELJ, 1985
Mitja OBLAK, 1987
Nejc ŠAVELJ, 1982

II. v čin poddesetnika:
Renny ROVŠNIK, 1986
Tilen SVETEK, 1994

Številka: 811-2/2024-76
Datum: 16. 12. 2024

Podpolkovnik
Žiga PRETNAR
POVELJNIK 10. PEHP

6799.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15 in 72/18) in Ukaza 1. BR št. 094-5/2013 -155 z dne 19. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
1. BRIGADE SV

POHVALO POVELJNIKA 1. BR
prejmeta:
Aleksander JOVIČ, 1977
Radoš MELINK, 1968

Številka: 094-5/2024-121
Datum: 16. 12. 2024

Polkovnik
Gregor VODEB
POVELJNIK BRIGADE

6800.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) in Ukaza VERC št. 094-3/2014-14 z dne 27. 1. 2014 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
VERIFIKACIJSKEGA CENTRA SV

ZLATO MEDALJO VERC
prejme:
Branko PODBREŽNIK, 1963

Številka: 094-5/2024-115
Datum: 17. 12. 2024

Polkovnik
Boštjan BLAZNIK
POVELJNIK VERC

6801.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) in Ukaza 10. PEHP št. 094-3/2014-203 z dne 6. 1. 2015 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
10. PEHOTNEGA POLKA SV

I. SREBRNO MEDALJO 10. PEHP
prejmejo:
Lovro JERBIČ, 1989
Andraž LESICA, 1982
Alenka MIHELIN, 1976
Jure MOČIVNIK, 1979
Blaž PLANINC, 1984
Blaž RAKAR, 1984
Andrej SIMONIČ, 1986
Darko TERČON, 1978

II. BRONASTO MEDALJO 10. PEHP

prejmejo:
Linda BEADER, 1990
Rok BREZAVŠČEK, 1989
Uroš DROLČ, 1985
Žiga FRANJIČ, 1979
Žiga FREŠER, 1984
Sašo HAJNŠEK, 1978
Andrej HITI, 1989
Dorijan JAMNIŠEK, 1987
Jožica JANEŽIČ, 1993
Nikita KOŠTIČ, 1998
Marko KOTAR, 1975
Gregor KOVAČIČ, 1991
Žiga MAJCEN, 2002
Marko MAJERLE, 1982
Katarina MALEC, 1967
Jernej MAROVT, 1978
Davorin PETERLIN, 1975
Irma PLAVEC, 1991
Nejc PREMROV, 1985
Jože PUSTOSLEMŠEK, 1988
Zlatko RADIČ, 1990
Žiga RAZBORŠEK, 1989
Saška ROGAN, 1990
Suzana ROPRET, 1987
Erik SELIŠNIK PAHOVNIK, 1990
Uroš SIMONČIČ, 1993
Gregor TOPLAK, 1991
Blaž TURK, 1979
David VONTA, 1983
Blažo Blaž VUKOVIČ, 1980
Luka ŽNIDARČIČ, 1979

Številka: 094-5/2024-116
Datum: 17. 12. 2024

Podpolkovnik
Žiga PRETNAR
POVELJNIK 10. PEHP

6802.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravil-

nika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) in Ukaza o priznanjih Gardne enote Slovenske vojske št. 094-6/2024-28 z dne 4. 3. 2024 izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
GARDNE ENOTE

ZAHVALO POVELJNIKA GARDE
prejme:
Žan PIRMANŠEK URŠIČ, 2003

Številka: 094-5/2024-122
Datum: 18. 12. 2024

Podpolkovnik
Bernard POLANEC
POVELJNIK GARDNE ENOTE

6803.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) in Ukaza CZU št. 094-5/2013-163 z dne 5. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
CENTRA ZA ZDRUŽENO
USPOSABLJANJE SV

ZLATO MEDALJO CZU
prejmejo:
Robert NADOH, 1966
Dušan RENAR, 1969
Marko SEKETIN, 1962

Številka: 094-5/2024-120
Datum: 27. 12. 2024

Polkovnik
Boško HAUPT
POVELJNIK

6804.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) in Razpisa priznanj PSSV št. 812-13/2024-150 z dne 27. 9. 2024 izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
POVELJSTVA SIL SV

I. ZLATO MEDALJO PS
prejme:
Drago ŠEBALJ, 1966

II. SREBRNO MEDALJO PS
prejmeta:
Darko PAVLEC, 1961
Romana RUPAR, 1962

III. BRONASTO MEDALJO PS

prejmejo:
Roman ANŽIČ, 1966
Aleš BARTOLJ, 1976
Aleksander BRATKOVIČ, 1981
Andrej DEVINAR, 1984
Helena DOLENC, 1964
Matic FRANKO, 1990
Boštjan JANEŽ, 1970
Živa KOLENC, 1995
Miran KOLMAN, 1972
Timon KOPITAR, 1968
Robert KREVELJ, 1985
Iztok LEGAT, 1968
Mitja MAGDIČ CAPELLO, 1970
Marko MARGUČ, 1973
Aleksander MARTINŠEK, 1972
Franc MIKLIČ, 1973
Elvis PAVŠIČ, 1980
Primož PINTAR, 1974
Mitja PINTARIČ, 1975
Branko PODBREŽNIK, 1963
Mitja PODGORNIK, 1976
Tomaž RENKO, 1971
Aleš ROPRET, 1966
Marjan RUČMAN, 1984
Darko ŠEMROV, 1964
Marjan ŠKEDELJ, 1972
Jernej ŠKRGET, 1980
Gregor VODEB, 1972

IV. BRONASTO PLAKETO PS
prejme:
Dušan BABIČ, 1967

V. POHVALO POVELJNIKA PS

prejmejo:
Urška BRAČIČ, 1981
Sebastjan CEJ, 1977
Andrej CIMERMAN, 1972
Luka CIMERMAN, 1988
Matjaž CVENČEK, 1986
Janko ČONTALA, 1981
Jure GRUM, 1985
Leonard HAJDARAJ, 2000
Melita HRIBLJAN, 1977
Mitja HUDELJA, 1988
Dejan KOREN, 1976
Marcela MERSLAVIČ, 1981
Senad OSMIČEVIČ, 1963
Matija ROŽANC, 1988
Janez SLAK, 1966
Dejan ŠEMEN, 1980
Matjaž ŠPILAR, 1970
Tatjana TURK, 1965

Ivan VESELKO, 1982
Dejan VIRTNIK, 1982
Peter ŽELE, 1977

VI. ZAHVALO POVELJNIKA PS
prejmejo:
Rene KETIŠ, 1997
Damjan MAVSAR, 1970
Tilen MOHORKO, 1985
Metka OSOVNIKAR TRAFELA, 1985

Številka: 094-5/2024-100
Datum: 6. 1. 2025

Brigadir
Boštjan MOČNIK
POVELJNIK SIL

6805.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) in Ukaza o priznanjih 15. BRVLZO št. 094-8/2024-375 z dne 4. 9. 2024 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
15. BRIGADE VOJAŠKEGA
LETALSTVA IN ZRAČNE
OBRAMBE

I. BRONASTO PLAKETO 15. BRVLZO
prejmejo:
Mirjana BAUER, 1968
OBMOČNO ZDRUŽENJE VETERANOV VOJNE ZA SLOVENIJO KRŠKO
REVIJA SLOVENSKA VOJSKA
HRVATSKA KONTROLA ZRAČNE PLOVIDBE

II. ZAHVALO POVELJNIKA 15. BRVLZO
prejme:
KRAMBERGER SMILJAN

Številka: 094-5/2024-114
Datum: 12. 1. 2025

Polkovnik
Janez GAUBE
POVELJNIK

6806.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo

bo (Uradni list RS, št. 32/24) in Ukaza o priznanjih 20. PEHP št. 094-4/2018 -48 z dne 6. 1. 2018 izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
20. PEHOTNEGA POLKA SV

ZLATO MEDALJO 20. PEHP
prejme:
Andrej RIZNER, 1972

Številka: 094-1/2025-5
Datum: 20. 1. 2025

Podpolkovnik
Aljoša KAUČEVIČ
POVELJNIK

6807.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) in Ukaza 430. MOD št. 094-5/2013-257 z dne 13. 1. 2014 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
430. MORNARIŠKEGA
DIVIZIONA SV

I. SREBRNO MEDALJO 430. MOD
prejme:
Sebastijan ŠAVRON, 1972

II. BRONASTO MEDALJO 430. MOD
prejmejo:
Nejc ANDLOVEC, 1990
Bernard ČELHAR, 1970
Tomaž DIVJAK, 1976
Marko GRABAR, 1987
Loris KOCJANČIČ, 1989
Damjana PETROVIČ, 1975
Sebastijan RAŽEM, 1981

III. ZLATO PLAKETO 430. MOD
prejme:
VUNUS

IV. SREBRNO PLAKETO 430. MOD
prejme:
Zdravko ALEKSIČ, 1965

V. BRONASTO PLAKETO 430. MOD
prejme:
BREGAR MATEVŽ

VI. POHVALO POVELJNIKA 430. MOD
prejmejo:
Matevž KLADNIK, 1989
Miloš LEBEN, 1981
Jakob MUHIČ, 1992
Klemen ŠKOBERNE, 1997
Nik VODIČAR, 2002

VII. ZAHVALO POVELJNIKA 430. MOD
prejmeta:
Tadeja FAJFAR, 1981
Sandi PETAN, 1974

Številka: 094-5/2024-111
Datum: 30. 1. 2025

Kapitan bojne ladje
Andrej PEČAR
POVELJNIK DIVIZIONA

6808.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) in Ukaza o priznanjih Vojaške zdravstvene enote št. 094-5/2013-170 z dne 11. 11. 2013 izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ VOJAŠKE
ZDRAVSTVENE ENOTE SV

ZLATO MEDALJO VZE
prejme:
Borut FLAJŠMAN, 1966

Številka: 094-1/2025-4
Datum: 3. 2. 2025

Podpolkovnik
Borut LONČARIČ
NAMESTNIK POVELJNIKA VZE

6809.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) in Ukaza CZU št. 094-5/2013-163 z dne 5. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ CENTRA
ZA ZDRUŽENO USPOSABLJANJE SV
ZLATO MEDALJO CZU
prejme:

Boško HAUPT, 1967

Številka: 094-1/2025-12
Datum: 13. 2. 2025
Polkovnik
Samo SMOLEJ
POVELJNIK CENTRA

6810.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) in Ukaza o priznanjih Poveljstva sil Slovenske vojske št. 094-4/2022-82 z dne 28. 11. 2022 izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
POVELJSTVA SIL SV

ZLATO MEDALJO PS
prejme:
Robert ROTAR, 1974

Številka: 094-1/2025-11
Datum: 14. 2. 2025

Brigadir
Boštjan MOČNIK
POVELJNIK SIL

6811.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 136. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 32/24) in Ukaza ŠPČ št. 094-5/2013-188 z dne 20. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
GENERALŠTABA SV

I. ZLATO PLAKETO ŠPČ
prejme:
Andrej BENČINA, 1995

II. SREBRNO PLAKETO ŠPČ
prejme:
Primož VOGRINC, 1993

III. BRONASTO PLAKETO ŠPČ
prejme:
Benjamin PIRC, 2001

Številka: 094-1/2025-16
Datum: 28. 2. 2025

Podpolkovnik
Peter JAZBINŠEK
NAČELNIK CENTRA IN
POVELJNIK ŠPČ

PILOT FIORELLI PREJEMNIK PRESTIŽNEGA PRIZNANJA

BESEDILO Borut Podgoršek
FOTO Borut Cirnski

Na letni konvenciji Evropskega sveta za letalske prireditve (angl. **European Airshow Council – EAC**), ki je konec februarja potekala v Pragi, so podelili priznanja za izjemne dosežke in prispevke k letalskim prireditvam. Med nagrajenci je bil tudi slovenski vojaški pilot stotnik Andrej Fiorelli, ki je prejel priznanje *Paul Bowen Award*.

Letošnje konvencije so se udeležili predstavniki iz 29 držav, ki delujejo na različnih področjih letalskih prireditev. Dogodek je pritegnil tudi vrhunske stro-

kovnjake iz vojaškega in civilnega sektorja. Predavatelji iz 11 držav so govorili o varnosti, novih tehnologijah in najboljših praksah pri izvedbi letalskih programov. Vrhunec konvencije je bila podelitev priznanj in nagrad najboljšim posameznikom ali organizacijam, ki so najbolj prispevali k letalski skupnosti. Predsednik Evropskega sveta za letalske prireditve dr. Manolis Karachalios je ob tej priložnosti pohvalil letošnje nagrajence, pri čemer je bil navdušen nad njihovim izjemnim talentom ter predanostjo delu. »Ta konvencija je izjemna priložnost za strokovnjake iz letalske skupnosti, da se povežejo, delijo svoje izkušnje in postavijo temelje za prihodnje letalske prireditve. Izmenjava idej je bila navdihujoča,« je dodal. Med letošnjimi nagrajenci je bil tudi vojaški demonstracijski pilot na letalu PC-9M stotnik Andrej Fiorelli, ki že deset let zastopa Slovenko vojsko. V letih 2015 in 2017 je na prestižni letalski prireditvi *Royal International Air Tattoo* prejel nagrado *Sir Douglas Bader Trophy* za najboljši solistični nastop. Tokrat je prejel prestižno priznanje *Paul Bowen Award*, ki se podeljuje posameznikom ali organizacijam za izjemen prispevek k letalski skupnosti, bodisi za dolgoletno delo bodisi za izjemen enkratni dosežek. Stotnik Fiorelli je v zadnjem desetletju z izjemno predanostjo in mojstrskim obvladovanjem letala navduševal občinstvo na letalskih mitingih po vsej Evropi. V svojih nastopih je pokazal vrhunsko pilotsko znanje, natančnost in umetniški pristop k letalskim predstavitvam, kar ga je postavilo v vrh vojaških demonstracijskih pilotov. Sam priznanje vidi kot potrditev dobrega dela in truda celotne 152. letalske eskadrilje, ki se ponaša z dobrimi posamezniki, katerih delo sam nadgradi z letenjem. »Naš trud je opazen, ne samo znotraj naše enote, temveč predvsem po Evropi. Zatrdim lahko, da smo na evropski ravni zelo prepoznavni. Ganjen sem, da so me opazili med vsemi drugimi, ki prihajajo iz večjih ekip in držav,« je povedal stotnik Fiorelli, ki je s prejetjem priznanja postavil nov mejnik za slovensko vojaško letalstvo ter dokazal, da si tudi Slovenija utrjuje mesto med vrhunskimi izvajalci letalskih predstav na svetovni ravni.

Vojaški pilot Fiorelli je dobitnik priznanja za posebne dosežke.

VOJAŠKI ZDRAVSTVENI ENOTI NOVA TERENSKA REŠEVALNA VOZILA

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Vojaška zdravstvena enota ima 16 novih terenskih reševalnih vozil in štiri cestna reševalna vozila. Z njimi je nadomestila dotrajan vozniki park in povečala učinkovitost zdravstvene oskrbe. Nova terenska reševalna vozila lahko prepeljejo več pacientov in imajo vojaške vozne lastnosti, kar omogoča večjo mobilnost zunaj utrjenih cest. Trenutno potekajo preizkušnje vozil, njihovo uvažanje v operativno uporabo in dodatno usposabljanje pripadnikov Vojaške zdravstvene enote za pridobitev izpita kategorije C. Vozila bodo lahko uporabili tudi ob naravnih in drugih nesrečah.

Projekt zamenjave dotrajanih reševalnih vozil se je začel leta 2019. Poleg 16 terenskih reševalnih vozil, ki so predstavljala glavino nakupa, je Slovenska vojska kupila še štiri cestna reševalna vozila. Ta imajo več dodatne opreme in so namenjena prevozu najtežje poškodovanih po cesti in podpori strateški evakuaciji. Eno vozilo je na voljo v četi Zahod, drugo v četi Vzhod, dve pa pripadata vojaški premični bolnišnici

Novo terensko
reševalno
vozilo Iveco
ima štirikolesni
pogon.

Role 2. »Šestnajst terenskih reševalnih vozil, z nakupom katerih smo končali projekt delne obnove voznega parka, je razporejenih po ambulantah Vojaške zdravstvene enote po vsej Sloveniji,« je o najnovejši pridobitvi povedal višji vojaški uslužbenec XIII. razreda Damjan Remškar iz Vojaške zdravstvene enote, ki je bil tudi tehnični član pri projektu. Tega so vodili na Direktoratu za logistiko Ministrstva za obrambo ob sodelovanju z Generalštabom Slovenske vojske in Vojaško zdravstveno enoto. Vozila so namenjena vsakodnevni podpori delovanja Slovenske vojske v miru ter za pomoč ob naravnih in drugih nesrečah. Vsa so opremljena skladno s pravilnikom o službi nujne medicinske pomoči, zato so primerna tudi za civilno rabo. Ob tem je Remškar izpostavil, da je Vojaška zdravstvena enota v preteklih letih vedno zagotavljala podporo ob naravnih nesrečah in na različnih športnih dogodkih.

MOŽNOST PREVOZA VEČ RANJENCEV

Višji vodnik Jernej Košak, podčastnik v četi Zahod Vojaške zdravstvene enote, je pojasnil nekaj tehničnih, voznih in taktičnih lastnosti novih vozil. Gre za terenska vozila Iveco, ki so težka pet ton, imajo nosilnost sedem ton ter mo-

tor s pogonom 4 × 4. Namenjena so kot zaledna vozila, saj omogočajo vožnjo po terenskih poteh in brodenje po vodi do višine približno enega metra. Vozniki morajo imeti opravljen izpit kategorije C. »Opremljena so po civilnih standardih reševalnih vozil, v primerjavi s starimi reševalnimi vozili pa omogočajo prevoz večjega števila poškodovanih, in sicer treh ležečih pacientov ali treh sedečih in enega ležečega. Poleg standardiziranega nosila Stryker imajo tudi nosilce za Natova nosila. Višina vozila pa omogoča lažji vnos in iznos nosil,« je pojasnil višji vodnik Košak. Vozilo ima tudi vojaške lastnosti – opremljeno je z vitlom in bojnimi lučmi, njegov motor pa je prilagojen tudi za uporabo vojaških goriv. »Ne gre za civilna vozila, predelana za vojaške namene. To so vojaška vozila. Sistemsko imajo že vgrajene bojne luči, napeljavajo in priključke za električno napajanje. Podvozje, vzmetenje in menjalnik pa so zasnovani posebej za terensko uporabo,« je poudaril Remškar in dodal, da imajo podobne tipe vozil tudi oborožene sile nekaterih drugih držav, vključno z Irsko, Češko in Španijo.

Voznikova kabina

Notranjost vozila omogoča prevoz več poškodovancev.

UVEDBA VOZIL V OPERATIVNO UPORABO

V enoti do junija vozila uvajajo v operativno uporabo in preučujejo možnosti za izboljšave. »Uporabljamo jih že na vajah, saj se z delom najboljše usposabljam. Naučiti se je treba drugačnega ravnanja z nosili, saj smo prej imeli le Natova. Naši pripadniki, ki se redno usposabljaajo tudi v javnih zdravstvenih zavodih oziroma civilnih reševalnih službah, pa imajo že izkušnje z njimi. Vozila so višja in širša, kar vpliva na vožnjo. Preizkusiti pa bo treba tudi njihove terenske lastnosti,« je dodal Remškar. Cilj je, da čim več pripadnikov Vojaške zdravstvene enote opravi ustrezne voznike izpite. Za to so že sklenjene pogodbe o usposabljanju za letos in prihodnje leto, je o načrtih povedal sogovornik. Novo vozilo je že preizkusil zdravstveni tehnik Alen Oderlap iz Vojaške zdravstvene enote, ki je ocenil, da so uporabna. »Treba se je navaditi na višino in širino, sicer pa ni večjih težav,« je razložil. Z njim še ni opravljal nujne vožnje, kar bo pravi preizkus.

V VSESLOVENSKEM CENTRU ZA POŽARE KMALU PRVI TEČAJNIKI

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Prvi tečajniki se bodo v centru
izobraževali že prihodnji
mesec, v celem letu pa naj bi
jih usposobili 1000.

V Sežani so 24. marca predstavili nov Vseslovenski center za velike požare v naravnem okolju. Namenjen bo zagotavljanju učinkovitega požarnega varstva in hitrega odziva na požare v naravnem okolju, s posebnim poudarkom na območju Krasa, vzdrževanju pripravljenosti ter usposabljanju operativnih gasilcev za ukrepanje ob večjih požarih. V njem bodo že letos usposobili 1000 tečajnikov. Center, ki je bil zgrajen tudi z evropskimi sredstvi, sta predstavila generalni direktor Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Leon Behin in državni sekretar na Ministrstvu za obrambo mag. Marko Lovše. Center si je ogledal tudi evropski komisar za proračun Piotr Serafin.

Vseslovenski center za velike požare v naravnem okolju leži v bližini Zavoda za gasilno in reševalno službo v Sežani ter sežanske izpostave Izobraževalnega centra za zaščito in reševanje Republike Slovenije. V pritličju je urejena garaža za šest večjih vozil, v nadstropju so pisarniški prostori in učilnice, namenjeni opravljanju nalog sistema zaščite in reševanje ter izobraževanju. Skupna vrednost projekta je znašala tri milijone evrov, pri čemer je bilo 1,8 milijona evrov pridobljenih iz evropskih sredstev, in sicer v okviru načrta za okrevanje in odpornost.

SLOVENIJA JE DOBRO PRIPRAVLJENA NA NESREČE

Ob predstavitvi centra je državni sekretar na Ministrstvu za obrambo mag. Marko Lovše poudaril, da je Slovenija dobro pripravljena na nesreče in da odpornost gradimo tudi z učinkovitim črpanjem različnih virov evropskih sredstev. »Slovenija ostaja varna država, pri čemer nam pomaga tudi Evropa,« je izpostavil. Generalni direktor Uprave Republike Slovenije za

▼ Marko Lovše, Piotr Serafin
in Leon Behin so si
ogledali novo opremo.

zaščito in reševanje Leon Behin je povedal, da je center del celovite reforme sistema zaščite in reševanja, ki se je začela že med epidemijo covid. »Ugotovili smo, da moramo izboljšati povezanost države z lokalnimi skupnostmi, ki izvajajo prvi odziv, in sicer z vzpostavitvijo skupnih standardiziranih postopkov, nakupom potrebne opreme ter usposabljanjem ljudi. Nova oprema tako ne bo več v državnih skladiščih, temveč bo razdeljena lokalnim skupnostim,« je pojasnil. Skupna vrednost naložb v infrastrukturo, opremo in usposabljanja iz dveh finančnih perspektiv 2014–2020 in 2021–2027 znaša približno 160 milijonov evrov, pri čemer je več kot 100 milijonov zagotovljenih iz evropskih skladov. Med pomembnejšimi projekti so vzpostavitev vseevropskega skladišča za zaščitno opremo, nakup specializiranih vozil in opreme, gradnja infrastrukture ter ustanovitev specializiranih reševalnih enot za gašenje požarov v naravnem okolju, obvladovanje poplav ter iskanje in reševanje v jamah. Pomembna naložba je tudi vzpostavitev enote za gašenje iz zraka, opremljene z letali za gašenje Air Tractor,

ki so že operativna in vključena v intervencije. Iz evropskih sredstev bodo financirani tudi programi usposabljanj za tri podnebno pogojene nesreče – poleg požarov še za poplave ter ujme oziroma žled, saj je v prihodnosti načrtovana vzpostavitev centrov za protipoplavno zaščito v Murski Soboti ter za ujme in žled v Kočevju. Evropski komisar za proračun Piotr Serafin se je ob obisku Sežane seznanil s slovenskim sistemom zaščite in reševanje, pri čemer je bil navdušen nad njegovo organiziranostjo in rezultati evropskih investicij, ki krepijo civilno zaščito. Poudaril je, da lahko Evropska unija z različnimi orodji podpira zagotavljanje varnosti svojih članic.

POLEG CENTRA ŠE GASILSKI DOM IN GASILSKI POLIGON

Leon Behin je o načrtih v Sežani povedal, da bi se lahko že letos začeli prvi postopki za gradnjo gasilskega poligona, ki bo financiran iz sredstev požarnega sklada Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje. S tem želijo dodatno izboljšati izobraževalne programe, ki že potekajo v Sežani. »Naš cilj je, da bo v Sežani osrednji koordinacijski center za požare v naravnem okolju v zahodnem delu Slovenije ter za podporo gašenju iz zraka,« je pojasnil. Dodal je, da želijo večji poudarek nameniti tudi izobraževanju gasilcev za posredovanje v železniških tunelih, saj v tem delu Slovenije potekajo velike naložbe v železniško infrastrukturo. Zato načrtujejo premik vadbene železniškega tunela z Iga ter njegovo posodobitev in nadgradnjo za tovrstna izobraževanja. V prihodnosti bodo poleg centra zgradili še nov gasilski dom Prostovoljnega gasilskega društva Sežana, kar pomeni, da bo državni center močno povezan tudi z lokalno gasilsko službo. Ob koncu je Behin poudaril, da obisk prvega finančnika Evrope potrjuje, da imamo v Sloveniji primer dobre prakse na področju zaščite in reševanja ter uspešnega koriščenja evropskih sredstev za krepitev odpornosti na naravne in druge nesreče ter vlaganje v varnost državljanov.

HITROST, STROKOVNOST IN PREDANOST REŠEVANJU ŽIVLJENJ

BESEDILO Petra Apšner
FOTO Zvone Vrankar in
Petra Apšner

V okviru temeljnega modula udeleženci pridobijo znanje o varnem gibanju ob helikopterju ter o vrkanju in izkrcanju.

Helikopterska nujna medicinska pomoč v Sloveniji je ena najpomembnejših oblik urgentne medicinske pomoči, saj omogoča hiter dostop do kritično bolnih ali poškodovanih pacientov ne glede na oddaljenost in zahtevnost terena. Predstavlja nepogrešljiv del sistema reševanja, saj lahko zmanjša smrtnost in dolgoročne posledice poškodb ter bolezni s hitrim prevozom pacienta v ustrezno zdravstveno ustanovo.

V Sloveniji helikopterska nujna medicinska pomoč deluje v okviru sistema nujne medicinske pomoči in tesno sodeluje z drugimi reševalnimi službami, vključno z vojsko, gasilci in policijo. Glavni bazi njenega delovanja sta na Brniku in v Mariboru. Vsaka intervencija zahteva visoko usposobljeno ekipo, ki jo sestavljajo posadka helikopterja, zdravnik in reševalec. Vsi člani ekipe so usposobljeni za delo v zahtevnih razmerah, pri čemer morajo hitro sprejemati odločitve in izvajati zahtevne medicinske posege, bodisi na terenu bodisi med transportom. Helikopterji so opremljeni z medicinsko opremo, vključno z defibrilatorji, ventilatorji, zdravili in reanimacijskimi pripomočki. Helikopterska nujna medicinska pomoč se uporablja v situacijah, ko je hitrost odločilnega pomena za preživetje pacienta. Med najpogostejše primere spadajo hude prometne in delovne nesreče, srčni zastoji in možganske kapi, gorsko reševanje, intervencije na težko dostopnih območjih ter odzivi na naravne nesreče in večje katastrofe. Razdeljena je na primarne in sekundarne prevoze. Primarni prevoz pomeni neposreden prevoz ponesrečenca s kraja nesreče v bolnišnico, medtem ko sekundarni obsega premestitev pacientov med bolnišnicami, na primer ob potrebi po specializirani oskrbi ali prevozu novorojenčkov v inkubatorjih. Vloga helikopterske nujne medicinske pomoči je posebej nepogrešljiva pri gorskem reševanju, saj omogoča hiter dostop do poškodovancev v gorah, kadar je klasični prevoz z reševalnim vozilom nemogoč ali preveč zamuden.

NARAŠČAJOČE ŠTEVILO INTERVENCIJ IN IZZIVI

Zaradi vse večje priljubljenosti gora in zunanjih aktivnosti se povečuje tudi število intervencij. »Naša enota opravi približno 330 do 340 inter-

vencij na leto, kar pomeni povprečno eno na dan,« je pojasnil Uroš Lampič, dr. med., specialist urgentne medicine in vodja enote helikopterske nujne medicinske pomoči na Brniku. Slovenska vojska je lani skupaj z reševalnima ekipama z Brnika in iz Maribora opravila 565 intervencij helikopterske nujne medicinske pomoči. Reševalci opozarjajo, da so nesreče pogosto posledica podcenjevanja zahtevnosti terena in neprimerne opreme pohodnikov. To se je pokazalo tudi marca letos, ko sta helikopterski ekipi nujne medicinske pomoči z Brnika in iz Maribora v prvih desetih dneh marca na pomoč poleteli kar 48-krat – bodisi zaradi reševanja v gorah bodisi za zagotavljanje primarnih in sekundarnih nujnih medicinskih prevozov. Gorazd Bregant, diplomirani zdravstvenik in reševalec helikopterske nujne medicinske pomoči ter gorski reševalec letalec, in Uroš Lampič sta ob tem soglasno potrdila: »Helikoptersko reševanje ni le tehnika, temveč tudi odločanje – včasih je težje izbrati pravo opremo kot pa se spustiti z vitlom.«

Vsaka intervencija zahteva usklajeno delovanje celotne posadke.

ZA VARNO GIBANJE V GORAH JE POMEMBNA USTREZNA OPREMA

Gorsko reševanje se razlikuje od klasičnega nujnega reševanja zaradi zahtevnosti terena in vremenskih razmer. Izvajajo ga izkušeni lokalni gorski reševalci, ki dobro poznajo območje in morebitne nevarnosti. Vremenske razmere lahko močno vplivajo na izvedbo reševanja, zato je v nekaterih primerih treba oskrbo dostaviti peš ali s pomočjo vrhne tehnike. Helikopterske ekipe pogosto prve prispejo na kraj nesreče, kar občutno skrajša čas do zagotovitve nujne pomoči. »Pri pristajanju na terenu mora posadka ravnati zelo odgovorno – upoštevati je treba ovire, naklon terena, vremenske razmere in druge dejavnike,« je povedal polkovnik Bojan Breclj, ki je bil tisti dan v vlogi vodje dežurne helikopterske posadke. Ob tem je poudaril, da posadke Slovenske vojske svoje delo opravljajo odlično, sodelovanje s civilnimi ustanovami, gorsko reševalno službo, zdravniki in reševalci pa poteka na visoki ravni. »Profesionalnost in usposobljenost potrjujejo številne pohvale s terena,« je dodal. Za varno gibanje v gorah je pomembna ustrezna oprema, ki zagotavlja zaščito pred nepredvidljivimi vremenskimi razmerami in morebitnimi nevarnostmi na poti. Oblečila morajo biti prilagojena vremenu, hkrati pa mora biti pohodnik dobro viden, zato je priporočljiva uporaba živih barv. Prav tako je bistvena izbira kakovostnih pohodniških čevljev, ki zagotavljajo dober oprijem in oporo gležnjem, saj neprimerna obutev poveča tveganje za poškodbe. V primeru nesreče v gorah je pomembno poznavanje mednarodno priznanih signalov za klic na pomoč. Pri vizualni signalizaciji se uporabljajo živobarvna oblečila, odsevni predmeti in znakovna signala, s katerima pohodnik sporoči, ali potrebuje pomoč ali ne. Učinkovito gorsko reševanje temelji na hitri in pravilni aktivaciji reševalnih služb, ustrezni opremljenosti posameznikov ter poznavanju signalizacije za pomoč. Pravilno ravnanje ob nesreči lahko močno vpliva na izid reševanja in reši življenja.

OD AKTIVACIJE DO REŠEVANJA

Postopek aktivacije in izvedbe helikopterske intervencije je skrbno načrtovan in zahteva usklajeno delovanje več služb. Ko se zgodi nesreča ali zdravstveni primer in je potreben hiter prevoz s helikopterjem, o posredovanju

Pri reševanju v gorah je pomembno znanje iz uporabe elektromotornega vitla.

odloča dispečerski center zdravstva ali vodja gorske reševalne službe, odvisno od narave primera. »Ob nesreči člani lokalne gorske reševalne službe ocenijo, ali je smotrno aktivirati helikopter ali bo reševanje potekalo peš. Odločitev je odvisna od vrste poškodbe ter oddaljenosti. Če gre za kritično stanje, kot so infarkt ali hude poškodbe, se helikopter aktivira avtomatsko,« je pojasnil nadporočnik Jožef Pollak, ki je bil tisti dan sopilot dežurne helikopterske posadke. Po odobreni aktivaciji se posadka nemudoma pripravi – zdravniki in reševalci preverijo ter prilagodijo opremo glede na okoliščine, bodisi za nujno medicinsko pomoč bodisi za zahtevno gorsko reševanje. Helikopter po aktivaciji vzleti v najkrajšem možnem času, pri čemer je hitrost odziva izjemno pomembna, vendar je hkrati tudi odvisna od vremenskih razmer in dostopnosti terena. »Največji izzivi so vreme, močan veter, oblačnost in dostop do poškodovanca. Če dostop ni mogoč, lahko ponesrečencu vsaj dostavimo opremo in hrano ali pripeljemo na kraj nesreče dodatne reševalce, ki pomagajo pri klasičnem reševanju,« je raz-

ložil Pollak. Ob prihodu na kraj nesreče se ekipa osredotoči na stabilizacijo pacienta, kar lahko vključuje nujno medicinsko pomoč, imobilizacijo poškodb ali izvajanje naprednih postopkov oživljanja. Ko je pacient pripravljen na transport, helikopter čim hitreje vzleti proti najbližji ustrezni bolnišnici, kjer ga predajo zdravstvenemu osebju, ki prevzame nadaljnjo oskrbo.

DOBRO SODELOVANJE RAZLIČNIH REŠEVALNIH SLUŽB

Dežurne helikopterske posadke pri svojem delu tesno sodelujejo z različnimi

reševalnimi službami, kot so lokalne reševalne enote, gasilci in gorska reševalna služba. Še posebej pomembno vlogo imajo gorski reševalci, saj s poznavanjem terena in izkušnjami pomagajo pri navigaciji ter izvedbi zahtevnih intervencij na težko dostopnih gorskih območjih. »Pri gorskem reševanju je vedno prisoten letalec reševalec, ki najbolje pozna teren. Lokalni reševalci so nepogrešljivi, saj natančno vedo, kje so nevarna območja, ali je mogoče pristati in kako najhitreje dostopati do ponesrečenca,« je pojasnil štabni vodnik Urban Polajnar, tehnik letalec na helikopterju Bell 412. Njihova

prisotnost je pogosto odločilna pri iskanju ponesrečencev in zagotavljanju prve oskrbe pred prihodom medicinske ekipe. Nemotena komunikacija med vsemi sodelujočimi službami poteka po radijskih postajah ter je bistvena za usklajeno, hitro in varno izvedbo reševanja, saj lahko vsaka sekunda odloča o življenju. »Posadka helikopterja komunicira po internih slušalkah, po radijskih postajah pa smo povezani z reševalci na terenu. Vsaka ekipa uporablja svojo frekvenco, da ne prihaja do nepotrebnih motenj, kar je še posebej pomembno v kritičnih situacijah,« je dodal Polajnar.

STALNO IZPOPOLNJEVANJE ZA VARNO IN UČINKOVITO LETALSKO REŠEVANJE V GORAH

Letalsko reševanje v gorah je zahtevno in odgovorno delo, ki zahteva nenehno usposabljanje in izpopolnjevanje. O pomenu usposabljanj smo se pogovarjali s članom letalske komisije pri Gorski reševalni zvezi Slovenije in inštruktorjem Tonijem Smolejem, ki je svojo pot pri tej zvezi začel že leta 1975. Več kot 16 let je bil predsednik komisije za letalsko reševanje in je s svojim znanjem ter izkušnjami pomembno prispeval k razvoju izobraževalnih modulov za gorske reševalce. Usposabljanja obsegajo različne module, prilagojene različnim stopnjam znanja in izkušenosti reševalcev. »Temeljni modul je bil uveden zaradi potrebe po večji varnosti reševalcev in ponesrečencev. V okviru tega modula udeleženci pridobijo temeljno znanje o gibanju ob helikopterju, o varnem vstopanju in izstopanju ter uporabi zaščitne opreme,« je pojasnil Smolej. To predstavlja podlago za nadaljnje izobraževanje in specializacijo. Naprednejši moduli vključujejo usposabljanje za vodnike lavinskih psov, ki se morajo prilagoditi zahtevnim zimskim razmeram, ter posebne module za letalske reševalce. Zadnji predstavljajo najvišjo raven usposabljanja, saj vključujejo kompleksne postopke reševanja iz zraka. »Letalski reševalci morajo vsako leto opraviti licenčne preizkuse in redno usposabljanje. Brez tega ne bi mogli zagotavljati varnosti in učinkovitosti posredovanj,« je poudaril Smolej. Pomemben vidik letalskega reševanja je tudi sodelovanje z različnimi posadkami, bodisi z vojsko bodisi s policijo. »Znanje in medsebojno zaupanje sta temelj varnega in uspešnega reševanja,« je sklenil Smolej. Prav zato je nenehno usposabljanje nepogrešljiv del delovanja gorskih reševalcev, ki se vsak dan spoprijemajo z nepredvidljivimi in nevarnimi situacijami.

SRCE NUJNE MEDICINSKE POMOČI IZ ZRAKA

Helikopterska nujna medicinska pomoč v Sloveniji je izjemno pomembna storitev, ki rešuje številna življenja, zlasti na težko dostopnih in oddaljenih območjih, kjer bi klasična reševalna vozila potrebovala preveč časa. Vsaka intervencija zahteva izjemno usklajenost celotne posadke, ki jo sestavljajo piloti, tehniki letalci, zdravniško osebje in gorski reševalci. Vsak član ekipe ima pomembno vlogo – posadka helikopterja s svojimi izkušnjami skrbi za varen in hiter transport, gorski reševalci se spoprijemajo z najzahtevnejšimi tereni, medtem ko zdravniki in medicinski tehniki zagotavljajo nujno oskrbo, ki pogosto odloča o življenju in smrti. Njihovo delo poteka pod izjemnim pritiskom in v nepredvidljivih razmerah, pri čemer ni prostora za napake. Uspešno reševanje zahteva tudi tesno sodelovanje z drugimi službami, kot so gasilci in dispečerski centri, saj lahko le s hitro in učinkovito komunikacijo zagotovijo najboljše možno posredovanje. Helikopterska pomoč je tako nepogrešljiva pri prometnih in delovnih nesrečah, naravnih nesrečah, urgentnih zdravstvenih primerih ter zahtevnih gorskih reševanjih. Slovenska vojska ima pri helikopterski nujni medicinski pomoči pomembno vlogo, saj s svojimi helikopterji in usposobljenim osebjem zagotavlja hiter in varen transport pacientov ter sodeluje pri najzahtevnejših reševalnih akcijah. Predanost in strokovnost ekip helikopterske nujne medicinske pomoči vsak dan dokazujeta, da helikoptersko reševanje ni samo služba, temveč poslanstvo. Njihova hitra odzivnost in izkušnje pogosto pomenijo razliko med življenjem in smrtjo, zato velja poudariti pomembnost njihovega dela in predanosti.

FOTO: Aleš Fevžer

ZA OSVOJITEV CILJA POTREBUJEŠ POGOJE IN VIZIJO

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Rajko Petek

**Vojaška uslužbenka Šimic
je pripadnica Vojaške
zdravstvene enote.**

Mateja Šimic je najuspešnejša slovenska triatlonka in še vedno edina, ki je v tem športu zastopala Slovenijo na olimpijskih igrah. Že med športno kariero je končala študij biokemije, po koncu profesionalnega ukvarjanja s triatlonom pa je Športno enoto zamenjala za Vojaško zdravstveno enoto. Tako pri športu nekoč kot danes pri vodstvenem delu v laboratoriju se drži načela, da je za doseganje ciljev treba slediti pravim procesom. Pri svojem delu znanje črpa tudi iz študija menedžmenta ter v kolektivu prisega na kakovostno delo in dobre medsebojne odnose.

Mateja Šimic, nekdanja vrhunska triatlonka, je danes višja vojaška uslužbenka X. razreda in opravlja vodstvena dela na Oddelku za laboratorijsko dejavnost Vojaške zdravstvene enote v Ljubljani. O vrhuncu njene športne kariere – nastopu na olimpijskih igrah – priča lična verižica s petimi olimpijskimi krogi, ki visi okoli njenega vratu. Ta jo spominja na predanost, discipliniranost, zagnanost in dragocene izkušnje, ki jih je pridobila na zahtevni poti do sanj vsakega športnika. Njena športna pot se je začela z ljubeznijo do plavanja že v otroštvu, ko je starše prepričala, da ji omogočijo treniranje. Nato jo je trener prijavil na tekmo triatlona, na kateri se je izkazala kot hitra tekačica, kolo pa je prejela za nagrado, ko je osvojila državno prvenstvo. V mladinskih vrstah je dosegla drugo mesto na evropskem prvenstvu v triatlonu, kar je bil izjemen uspeh. Takrat se je triatlonu povsem posvetila, čeprav je bila ta disciplina v Sloveniji še v povojih. Prehod v članske vrste je bil težak, saj ni imela ne svojega trenerja ne ustreznih pogojev za napredovanje. Da bi lahko tekmovala na vojaških igrah, se je leta 1999 zaposlila v Športni enoti Slovenske vojske in se profesionalno posvetila triatlonu. Ob tem je še študirala biokemijo in prvič postala mama. Ko je v času gospodarske recesije ostala brez službe, so njen potencial prepoznali v italijanskem klubu Cremona Stradivari. »Triatlon je leta 2000 postal olimpijska disciplina in že takrat sem si želela nekoč nastopiti na tej ravni. V Sloveniji je disciplina stagnirala, v tujini pa se je pospešeno razvijala,« se spominja. Leta 2010 je začela trenirati s Francescom Fissorom, ki je danes tudi njen partner. »Da bi se uvrstila na olimpijske igre, sem morala najprej

zagotoviti ustrezne pogoje in vzpostaviti učinkovit sistem. Takrat sem imela svojo ekipo, s katero smo za ta cilj delali 24 ur na dan,« je pojasnila. Najlepše spomine ima prav na to na 12-mesečno obdobje intenzivnih tekmovalj in odličnih rezultatov, na podlagi katerih je dosegla olimpijsko normo, saj ji je takrat uspelo skoraj nemogoče. Večina drugih tekmovalk je normo namreč lovila vsaj dve leti. »Zaradi veliko ovir in prilagajanja me je pot do olimpijade osebno spremenila,« se spominja Šimic, ki se je takrat posvečala samo triatlonu in materinstvu. Na svojem prvem olimpijskem nastopu leta 2012 v Londonu je osvojila 37. mesto, nato pa je leta 2016 v Riu de Janeiru svoj rezultat izboljšala za šest mest. Medtem se je ponovno zaposlila v Športni enoti Slovenske vojske. Po svojem drugem nastopu na olimpijskih igrah, na katerih je bila s 36 leti že najstarejša tekmovalka, je začutila, da se njena športna pot bliža koncu. Na njeno odločitev je med drugim vplival dogodek med kolesarjenjem, ko je po piku čebele doživela anafilaktični šok. »Brez kakšnih koli težav sem potovala po vsem svetu, nato pa sem nedaleč od doma skoraj umrla. Znanje toksikologije mi je takrat zelo koristilo, saj sem takoj vedela, kaj se dogaja, in to uspela povedati mimoidočim, preden sem se onesvestila,« se spominja. Pravočasna pomoč ob alergični reakciji ji je

Med poklicno športno kariero je tekmovala v triatlonu.

rešila življenje. »To je bila pika na i. Takrat sem si rekla, da je v življenju še kaj drugega,« je poudarila. Da bi razširila svoje znanje, je končala študij športnega managementa, vendar se je raje kot za trenersko pot odločila za kariero v biokemiji, ki jo je navdušila že v osnovni šoli. »Očarali so me biokemični procesi v telesu. To je veda, v kateri še vedno ni vse dokončno odkrito, zato ponuja ogromno možnosti za raziskovanje,« je pojasnila. Leta 2018 je postala vodja laboratorija vojaške premične bolnišnice Role 2, od leta 2023 pa opravlja vodstvene naloge v laboratoriju Vojaške zdravstvene enote v Štuli. Tam izvajajo diagnostične preiskave pripadnikov Slovenske vojske ter kandidatov za zaposlitev. »Športne izkušnje prenašam tudi v delovno okolje. Za uspehe v športu je bilo treba vzpostaviti sistem, ki je vodil do rezultatov. Tega se držim tudi pri delu v Slovenski vojski. V Role 2 smo na novo postavili laboratorij in kupili moderno aparaturu, uredili dokumentacijo in izvedli izobraževanja. Lahko rečem, da ima naš laboratorij eno najboljših aparatov med Natovimi državami. Tudi v Štuli smo se spoprijemali s številnimi izzivi. V zadnjem času smo pridobili veliko nove opreme in smo primerljivi z najboljšimi laboratoriji po svetu,« je pojasnila. Kot vodja skrbi za celotno verigo in rutino dela – da so vsa delovna mesta ustrezno pokrita, da oprema deluje brezhibno, da imajo ustrezne zaloge, da je zagotovljena hladna veriga ter da so aparati pravočasno in redno servisirani. »Njena vizija za razvoj laboratorija vključuje tudi kadrovske poplnevanje in pridobitev specialista, kar bi še izboljšalo kakovost dela. »Delo laboratorija je tesno povezano z delom ambulant Vojaške zdravstvene enote. Na podlagi naših analiz vzorcev se postavi 70 odstotkov diagnoz, zato je vedno pomembno, da so naši rezultati preverljivi in točni. Vzorce pošiljamo tudi na potrditvene teste v druge laboratorije,« je poudarila sogovornica. Poleg strokovnega dela zaposleni v laboratoriju opravljajo tudi vojaške naloge, od dežurstev do varnostno-nadzorne službe, ter redno izvajajo strelska usposabljanja in preverjanja gibalnih sposobnosti. Sama še vedno pomaga pri delu v laboratoriju Role 2 in sodeluje na različnih vajah. Načrtov ima še veliko, usmerjeni pa so predvsem v izboljšanje kakovosti na vseh področjih dela in dobre odnose v kolektivu. »Želim graditi kvaliteten tim,« je poudarila.

Še vedno živi zelo športno in ima tekaške copate vedno s seboj. Prav zato ji je delo v Slovenski vojski še posebej všeč, saj se lahko s športom ukvarja med delovnim časom. Preizkusila se je na tekmovaljih Slovenske vojske, kot sta patroljni tek in Brajnikov memorial. Priznala pa je, da za udeleževanje v kakšni vojaški reprezentanci zaradi družinskih obveznosti nima dovolj časa. Njen srčni utrip, ki je nekoč v mirovanju meril le 28 udarcev na minuto, tudi zdaj ni veliko hitrejši. »Ta fiziološka lastnost in delavnost sta bila moja največja športna talenta,« se je nasmehnila športnica, ki je kljub zahtevnosti triatlona v tem športu izjemno uživala. »Všeč mi je, da triatlon poteka v naravi, da lahko plavaš v jezerih in kolesariš po novih poteh. Vide-la sem veliko sveta, tekla po znanih mestih in plavala ob najznamenitejših obalah.« Po njeni poti stopa tudi sin, ki je aktualni mladinski državni prvak v metu kopja, šestletna hčerka pa tako kot njeni starši trenutno najbolj uživa v plavanju. Čeprav se Mateja Šimic ni odločila za trenersko pot, je ob koncu pogovora dejala, da je vedno odprta za nasvete in mentorstvo mladim triatloncem. Svoje bogate izkušnje in znanje bi namreč z veseljem predala novim generacijam.

NAJVEČJA LADJA ITALIJANSKE MORNARICE V TRSTU

BESEDILO Borut Podgoršek
in Marko Pišlar
FOTO Borut Podgoršek

Obisk letalonosilke v Trstu
je pritegnil pozornost
številnih obiskovalcev mesta.

Tržaško pristanišče je konec februarja in v začetku marca gostilo najnovejšo ter največjo ladjo italijanske mornarice – letalonosilko Trieste, ki se je 26. februarja popoldne zasidrila ob glavnem trgu mesta. Ladja predstavlja plavajočo utrdbo ter eno najsodobnejših vojaških plovil v Evropi. Pomorska baza italijanske vojne mornarice iz Livorna jo je uradno prevzela 7. decembra lani, zgradilo pa jo je ladjedelniško podjetje Fincantieri v ladjedelnici Castellammare di Stabia v okolici Neaplja.

Italijanska vlada in parlament sta v letih 2014 in 2015 potrdila naročilo nove večnamenske amfibijske ladje – letalonosilke Trieste za potrebe italijanske vojne mornarice. Prvi jekleni deli letalonosilke so bili izrezani julija 2017, sestavljanje v doku se je začelo februarja 2018, maja 2019 pa so jo splavili in krstili v ladjedelnici Castellammare di Stabia ob navzočnosti italijanskega predsednika Sergia Mattarelle. Krstna botra ladje je postala njegova hčerka. Prva testna plovba je potekala avgusta 2021 ob obali italijanskega obmorskega mesta La Spezia. Gradnja je trajala več let, pri čemer je trup izdelovalo več kot 300 delavcev, pri opremljanju in testiranju pa je sodelovalo 800 strokovnjakov. V izdelavo ladje so bile vključene tri ladjedelnice podjetja Fincantieri. Trup so zgradili v ladjedelnici Castellammare di Stabia, opremljanje je potekalo v ladjedelnici v Muggianu, vzdrževanje trupa pa v ladjedelnici v Palermu. Stroški izdelave so znašali 1,171 milijarde evrov. Ladja bo nadomestila letalonosilko Giuseppe Garibaldi.

VEČNAMENSKA LADJA ZA OPERACIJE V ZRAKU, NA KOPNEM IN MORJU

Letalonosilka Trieste z oznako L9890 je večnamenska desantna ladja z letalskim krovom, ki združuje funkcije letalonosilke, amfibijske ladje in poveljniškega centra. Njeni glavni nalogi sta izkrcavanje vojakov in opreme ter izvajanje letalskih operacij in humanitarnih misij. Ladja je dolga 245 metrov, široka 47 metrov in ima ugrez 7,2 metra. Izpodriv polno natorjene ladje znaša 38.000 ton, njena največja hitrost je 25 vozlov, do-

met pa 7000 navtičnih milj pri hitrosti 16 vozlov. Poganja jo kombinacija dveh plinskih turbin Rolls-Royce MT30 in dveh dizelskih motorjev MAN 20V32/44CR ter dveh elektromotorjev z 2250 kW moči.

OBOROŽITEV IN LETALSKE ZMOGLJIVOSTI

Ladja Trieste je opremljena z najsodobnejšimi radarji, komunikacijskimi sistemi in orožjem. Njena najpomembnejša oborožitev vključuje tri topove Oto Melara 76 mm za protizračno in protiladijsko obrambo, tri daljinsko vodene 25-milimetrske topove Oerlikon ter sistem za izstreljevanje vab proti raketam in torpedom. Mogoča je tudi oborožitev z raketami Aster 15/30 ali CAMM-ER. Z naprednim sonarskim sistemom Black Snake ima tudi protipodmorniške zmo-gljivosti. Ladja omogoča operacije bojnih letal F-35B Lightning II, ki imajo sposobnost kratkega vzleta in navpičnega pristanka. Na krovu lahko sprejme do 30 letal in helikopterjev, med njimi protipodmorniški helikopter AgustaWestland AW101, večnamenski helikopter NH90 in bojni helikopter AH-129D Mangusta. Letalski krov ladje ima vzletno rampo ter devet operativnih mest za helikopterje in letala. Na voljo sta tudi dve dvigali s kapaciteto 42 ton, kar omogoča hitro premikanje letalnikov med hangarjem in letalskim krovom.

◀ **Ladja lahko na krovu sprejme do 30 letal in helikopterjev.**

◀ **Letalonosilka ima zmo-gljivost amfibijske ladje.**

AMFIBIJSKE ZMOGLJIVOSTI

Letalonosilka Trieste lahko deluje tudi kot amfibijsko plovilo. Spodnji krov, ki leži pod hangarjem, je velik 2300 kvadratnih metrov in ima poplavno ploščad, dolgo 55 metrov in široko 15 metrov. Ta omogoča uporabo različnih amfibijskih vozil, hitrih patrolnih gumijastih čolnov s trdim dnom in jurišnih amfibijskih desantnih plovil, ki jih uporabljajo Natorve ter evropske mornarice. Poleg tega lahko ploščad služi kot prostor za prevoz približno 300 vojakov.

HUMANITARNA VLOGA

Poleg vojaške moči letalonosilka Trieste izstopa tudi kot premična bolnišnica. Na ladji je 700 kvadratnih metrov velik medicinski center, ki obsega operacijske sobe za nujne kirurške posege, oddelek za intenzivno nego z 28 posteljami, radiološke in diagnostične laboratorije, zobozdravstveno ambulanto in modularne enote za povečanje števila postelj ob množičnih nesrečah. Ob naravnih katastrofah lahko ladja Trieste zagotovi nujno medicinsko pomoč prebivalstvu na težko dostopnih območjih. V mirnodobnem času pa se plovilo lahko uporablja za pomoč v humanitarnih krizah in za operacije iskanja in reševanja na morju.

PONOS ITALIJANSKE VOJNE MORNARICE

S svojo napredno tehnologijo, oborožitvijo in humanitarno vlogo je letalonosilka Trieste nepogrešljiv del italijanske mornarice. Njeno zasidranje v Trstu je javnosti omogočilo edinstveno priložnost za ogled najnovejših dosežkov sodobne pomorske tehnologije. Z zmo-gljivostmi, ki segajo od letalskih, amfibijskih do humanitarnih misij, letalonosilka Trieste dokazuje, da je več kot le vojaška ladja.

✓ **Na krovu ladje je 700 kvadratnih metrov velik medicinski center.**

VOJAŠKA POMOČ PRI IZVEDBI ZIMSKIH ŠPORTNIH TEKMOVANJ

BESEDILO Petra Apšner

FOTO Petra Apšner in Zvone Vrankar

Slovenska vojska je to zimo znova dokazala svojo pomembno vlogo pri podpori največjih športnih tekmovanj v Sloveniji. V skladu z dogovorom o usklajevanju letnih načrtov sodelovanja med Ministrstvom za obrambo in Smučarsko zvezo Slovenije so enote Slovenske vojske kadrovsko in materialno podpirale izvedbo številnih vrhunskih športnih dogodkov.

Med tekmovanji, na katerih je pomagala Slovenska vojska, so bili alpski pokal v biatlonu na Pokljuki, svetovni pokal v alpskem smučanju za ženske v Kranjski Gori, svetovni pokal v deskanju na snegu, svetovno prvenstvo v parabiathlonu na Pokljuki, svetovni pokal v alpskem smučanju za moške – pokal Vitranc, svetovni pokal v parasmučanju, svetovni pokal v biatlonu, svetovni pokal v smučarskih skokih na Ljubnem ter zaključek svetovnega pokala v smučarskih skokih za moške v Planici. Slovenska vojska je zagotavljala pomoč pri logistiki, postavitvi infrastrukture in varovanju ter podporo pri reševanju in medicinski oskrbi. Posebej pomembna je bila prisotnost njenih pripadnikov na tekmovanjih v Kranjski Gori in Planici, kjer je posadka helikopterja Slovenske vojske skrbela za varnost tekmovalcev in gledalcev ter omogočala hitro posredovanje ob morebitni nesreči.

SKUPNO DELOVANJE RAZLIČNIH ENOT ZA BREZHIBNO IZVEDBO POKALA VITRANC

Na pokalu Vitranc so sodelovale različne enote Slovenske vojske, ki so skrbele za nemoten potek tekmovanja. Med tekmovalci je bil tudi pripadnik Športne enote Slovenske vojske Žan Kranjec, ki je s startno številko ena odprl sobotni veleslalom in na koncu zasedel 16. mesto. Med sodelujočimi enotami je bila tudi 15. brigada vojaškega letalstva in zračne obrambe, ki je za dogodek zagotovila helikoptersko posadko. Ta je vključevala vodjo zrakoplova, sopilota, tehnika letalca ter dva reševalca iz Vojaške zdravstvene enote. Kot so pojasnili, dan pred tekmovanjem v helikopter namestijo vso potrebno opremo. Ob tej priložnosti nam je posadka razložila, da helikopterju dodajo medicinski modul, ki ga morajo pripraviti tako, da ga lahko zdravstveni delavci nemoteno uporabljajo. Glede postopka posredovanja so dodali, da je najpomembnejša usklajena komunikacija med zdravniškim osebjem in posadko. Zato pred dogodkom organizirajo kratek sestanek, na katerem določijo lokacije

helikopterja, posadke in zdravniške ekipe. Pomembno je, da imajo jasen načrt za prevoz pacienta do helikopterja in za nadaljnji transport. V primeru, da je helikopter v uporabi, se za nemoten potek tekmovanja aktivira rezervni helikopter na Brniku. Poddesetnica Danijela Osrajnik iz Vojaške zdravstvene enote Logistične brigade, ki je bila del posadke, je pojasnila njihovo vlogo: »Ob nesreči poskrbimo za prevoz pacientov s helikopterjem in usklajujemo delo s civilnimi reševalnimi službami. V helikopterju imamo medicinski modul, prisotna pa sva dva pripadnika Vojaške zdravstvene enote.« Ob tem je poudarila tudi pomembnost usklajenosti z drugimi službami: »Naša naloga je predvsem koordinacija – kako pacient vstopi v helikopter, kako ga prinesemo, ali helikopter ostane prižgan ali ugasnjen. Hkrati tudi pomagamo civilnim reševalcem ob morebitnih dodatnih potrebah.«

POMEMBNA VLOGA LOGISTIČNE BRIGADE

Logistična brigada Slovenske vojske je imela s svojimi podrejenimi enotami pomembno vlogo pri organizaciji pokala

Vitranc. Kot je povedal praporščak Edvin Ajdarovič, so Smučarsko zvezo Slovenije podpirali pri transportu bivalnih zabojnikov, prevozu zdravstvene opreme ter postavitvi in odstranjevanju plošč UMTECH. »Odgovorni smo za transport in logistično podporo, kar pomeni, da poskrbimo za prevoz zabojnikov iz Roj na prizorišče in nazaj, pomagamo tudi pri postavitvi in čiščenju prizorišča po koncu tekmovanja,« je pojasnil Ajdarovič. Na prizorišču sta bili prisotni tudi poddesetnica Mojca Gams in diplomirana medicinska sestra Martina Križnik Jezernik, ki sta skrbeli za zdravstveno oskrbo in zagotavljanje prve pomoči tekmovalcem in gledalcem, hkrati pa sta so-

delovali s civilnimi reševalnimi službami. Prispevek Slovenske vojske je znova dokazal, kako pomembno je sodelovanje med civilnimi in vojaškimi strukturami pri organizaciji velikih športnih dogodkov. S svojo strokovnostjo, organiziranostjo in pripravljenostjo za pomoč so pripadniki Slovenske vojske zagotovili varno ter uspešno izvedbo tekmovanj.

❖ Slovenska vojska je na pokalu Vitranc zagotavljala helikopter z ekipo za medicinsko evakuacijo.

❖ Pri urejanju strelišča na tekmi za svetovni pokal v biatlonu na Pokljuki so pomagali slovenski vojaki.

VOJAŠKIM OBVEZNIKOM PREDSTAVILI SLOVENSKO VOJSKO

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Vojašniki Edvarda Peperka v Ljubljani je 14. marca potekala seznanitev vojaških obveznikov s pravicami in dolžnostmi ter možnostmi vključitve v Slovensko vojsko. Vabila je prejelo okoli 1300 fantov, rojenih leta 2007, z območja Uprave za obrambo Ljubljana. Po krajši uvodni slovesnosti in predstavitvi zakonskih dolžnosti sta v prostorih vojašnice sledila prikaz vojaške opreme ter predstavitev vojaških poklicev.

V začetnem delu dogodka so udeležence nagovorili predstavniki Uprave za obrambo Ljubljana in Slovenske vojske. Zbrane je nagovoril tudi poveljnik 1. brigade, ki domuje v ljubljanski vojašnici, polkovnik Gregor Vodeb, častniški poklic pa je predstavil poveljnik 10. izvidniškega bataljona podpolkovnik Žiga Pretnar. Nekaj udeležencev je ob usmeritvah enotovnega podčastnika 10. izvidniškega bataljona Pavla Fajfarja dobilo tudi priložnost, da izvedejo vojaške sklece in si pridobijo našitke enote. Po seznanitvi z vojaškimi pravicami in dolžnostmi ter različnimi oblikami sodelovanja s Slovensko vojsko – od vojaških taborov, prostovoljnega služenja vojaškega roka in sodelovanja v pogodbeni rezervi do možnosti pridobitve štipendije Ministrstva za obrambo ali udeležbe na preizkusih Klic dolžnosti (angl. Call of Duty) – sta sledila še nastop Gardne enote ter ogled opreme, vozil in oborožitve Slovenske vojske. Mladi so imeli priložnost spoznati različne vojaške poklice in poklepeta-

ti s pripadniki različnih enot, ki so jim predstavili svoj vsakdan. Dijak Jaka Jerič s Srednje lesarske šole Ljubljana je povedal, da je o vojski že nekaj slišal na družbenih omrežjih, veliko informacij pa je bilo novih. »Nisem vedel, da je toliko možnosti za sodelovanje. Zanimivo se mi je zdelo prostovoljno služenje. Sicer me vojska trenutno ne zanima, se mi pa zdi dobro, da človek pridobi novo znanje. Tukaj sem prostovoljno, ker se mi je dogodek zdel zanimiv – da nismo samo za knjigami,« je dodal. Anže Jontez z Gimnazije Moste, ki je letos že dopolnil 18 let, pa je dejal, da je izvedel veliko novih stvari in da se mu je predstavitev zdelo zanimiva. Razmišlja tudi o tem, da bi se poleti udeležil vojaškega tabora, saj meni, da bi bilo pridobljeno znanje dragoceno, zlasti v luči trenutnih razmer. »Ob izrednih dogodkih ali naravnih nesrečah bi to znanje pripomoglo k boljši pripravljenosti,« je modro razmišljal dijak, ki namerava študirati radiologijo.

❖ **Mladi so si lahko ogledali vojaška vozila.**

❖ **Slovenska vojska je predstavila različne poklice.**

NA VOJAŠKO ZIMSKO OLIMPIJADO PO NOVE MEDALJE

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Zvone Vrankar

Slovenijo bo na zimski vojaški olimpijadi v Švici zastopala 53-članska delegacija.

Vrhunski športniki, zaposleni v Športni enoti Slovenske vojske, in pripadniki stalne sestave z najboljšimi športnimi dosežki se bodo v švicarskem Luzernu pomerili na petih svetovnih vojaških zimskih igrah. Na vojaški zimski olimpijadi, ki bo potekala od 23. do 30. marca, bo sodelovalo več kot 1400 športnic in športnikov iz več kot 40 držav. V Švico potuje 53-članska delegacija Slovenske vojske, največ uspehov pa pričakujejo v športnem plezanju, alpskem smučanju, deskanju in biatlonu.

Svetovne vojaške igre, ki potekajo pod okriljem Mednarodnega sveta za vojaški šport (fr. Conseil International du Sport Militaire – CISM), so organizirane po vzoru olimpijskih iger in potekajo na štiri leta. Poletne so prvič organizirali v Rimu leta 1995, zimske pa v italijanski Aosti leta 2010. Zadnje zimske svetovne vojaške igre so bile leta 2017 v Sočiju, kjer je Slovenija osvojila pet kolajn. Zimske igre, načrtovane za leto 2021 v nemškem Berchtesgadnu, so zaradi epidemije covid-19 prestavili na leto 2022, nato pa so jih zaradi pomanjkanja snega odpovedali. Za poletne igre, predvidene za leto 2023, pa ni bilo organizatorja. Tako bo letošnje zimske igre gostil švicarski Luzern, potekale pa bodo v zadnjem tednu marca.

Vodja delegacije in poveljnik Športne enote Slovenske vojske podpolkovnik Bojan Kovič je povedal, da bo število udeležencev podobno kot na zimskih olimpijskih igrah v Sarajevu leta 1984 – pričakujejo jih več kot 1400 iz več kot štiridesetih držav. Slovensko vojsko bodo na svetovnih vojaških zimskih igrah zastopali vrhunski športniki, zaposleni v Športni enoti Slovenske vojske, ter pripadnice in pripadniki stalne sestave, ki blestijo v posameznih disciplinah. Tekmovali bodo v alpskem smučanju, biatlonu, teku na smučeh, deskanju na snegu, športnem plezanju in padalstvu, smučarski orientaciji ter turnem smučanju. Med 53-člansko delegacijo so poleg tekmovalcev tudi trenerji in vodje ekip ter posamezniki, ki bodo tekmovalstvo logistično in medijsko podpirali.

Med najodmevnejšimi imeni je nekaj vrhunskih športnikov, in sicer alpski smučar Nejc Naraločnik ter deskarja olimpijca Glorija Kotnik in Tim Mastnak. Nekateri drugi vrhunski športniki pa se zaradi konca smučarske sezone tekmovalstva ne bodo mogli udeležiti. Slovenska vojska ima med tekmovalci tudi aktualnega svetovnega prvaka v turnem smučanju Klemna Španringa. Močna je tudi ekipa športnih plezalcev z Mio Krampl na čelu, ki je na vojaškem plezalnem prvenstvu v Kopru leta 2023 osvojila prvo mesto v težavnostnem plezanju. Dobre nastope pričakujejo tudi od biatlonk in biatloncev. Alpski smučar Nejc Naraločnik je pred odhodom na tekmovalstvo povedal, da sicer ne ve, kakšno konkurenco lahko pričakuje, vendar upa na dober nastop in tudi medaljo. Veseli se udeležbe na svojih prvih vojaških igrah in je ponosen, da bo zastopal Slovensko vojsko in svojo državo. Čeprav v svetovnem pokalu tekmuje v hitrih disciplinah, bo tokrat nastopil v veleslalomu in slalomu, vendar vseeno računa na dobre rezultate. Aktualna najboljša športnica Slovenske vojske majorka Mojca Flerin Drevenšek iz Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje bo nastopila v smučarski orientaciji. Pri tej disciplini se uporablja oprema za tek na smučeh in dodaten nosilec za orientacijsko karto, cilj pa je čim hitreje po pravilnem vrstnem redu osvojiti vse kontrolne točke. Zimskih vojaških iger se bo udeležila tretjič. »Zelo sem vesela in ponosna, da sem bila ponovno izbrana za nastop v svoji najmočnejši disciplini. Tekmovalstva se že zelo veselim. Pred enim mesecem sem postala svetovna veteranska prvakinja v smučarski orientaciji, zato upam, da se bom tudi na vojaških svetovnih igrah dobro odrezala,« je povedala majorka. V uredništvu želimo športnicam in športnikom veliko uspehov ter upamo, da bomo v prihodnji številki revije lahko poročali o novih kolajnah.

Z GLAVO IN SRCEM NA BELIH STRMINAH

BESEDILO Petra Apšner
FOTO osebni arhiv
Mihe Hrobata in
Bruno Toič

Na smuku v Kitzbühlu je dokazal, da se lahko kosa z najboljšimi. ▲

Miha Hrobat je smučar, katerega ime v svetu alpskega smučanja odmeva zaradi njegove predanosti hitrim disciplinam, predvsem smuku. Svojo športno pot je začel že v zgodnjem otroštvu, ko je pri treh letih prvič stopil na smuči. Ljubezen do tega športa je skozi leta le še rasla – treniral je pri Smučarskem klubu Triglav v Kranju in se že kot otrok začel uveljavljati na mednarodnih tekmovanjih. Prvi večji uspeh je dosegel leta 2010, ko je z zmago na tekmovanju Topolino dokazal, da je na pravi poti do profesionalnega alpskega smučanja.

Smučanje ni le šport, temveč način življenja, ki zahteva popolno predanost. Miha Hrobat se je že kot mladenič spoprijemal s izzivi profesionalnega športa, kot so številna odrekovanja, treningi po svetu in dolge odsotnosti od doma. Kljub temu je z vztrajnostjo in trdim delom dosegel vrhunske rezultate. Na mladinskem svetovnem prvenstvu leta 2015 v Hafjellu je postal mladinski svetovni prvak v superveleslalomu in osvojil bron v kombinaciji. S temi dosežki si je odprl vrata v svetovni pokal, v katerem je debitiral istega leta v Meribelu. Med najboljše se je prebil leta 2023, ko je s sedmim mestom na smuku na legendarni progi Streif v Kitzbühlu dokazal, da se lahko kosa z najboljšimi. Leto pozneje, decembra 2024, pa je v Beaver Creeku dosegel tretje mesto v smuku in prvič stal na stopničkih v svetovnem pokalu.

TRDO DELO IN DISCIPLINA

Dnevi profesionalnega smučarja niso lahki. V poletnih mesecih, ko treningi potekajo na ledenikih, se dan začne že ob 4. uri zjutraj. Ekipe mora izkoristiti hladnejše ure dneva, ko je sneg še trd in primeren za trening. Okoli 5.30 so že na vrhu ledenika na višini 3500 metrov, kjer sledi tri- do štiriurno intenzivno delo na snegu. Po dopoldanskem treningu se smučarji vrnejo v dolino na kosilo in krajši počitek, nato pa jih čaka še popoldanski del, ki vključuje fizično pripravo, analizo posnetkov, regeneracijo ter različne igre za izboljšanje koordinacije. Delovni dan je natrpan in organiziran do pozne- ga popoldneva, saj je vsaka malenkost pomembna za izboljšanje rezultatov.

✓ Na vojaških usposabljanjih vzdržuje kondicijo in se druži z drugimi vrhunskimi športniki.

POMEN EKIPE V INDIVIDUALNEM ŠPORTU

Čeprav je smučanje na prvi pogled individualen šport, je za tekmovalcev uspeh pomembno, da za njim stoji močna ekipa. Hrobat večino leta preživi s trenerji in sotekmovalci, s katerimi skupaj tekmujejo, trenirajo in potujejo. Kemija med njimi je zelo pomembna, saj so skupaj kar 250 dni na leto – če odnosi niso dobri, je težko delovati kot ekipa. »Če se v službi ne razumeš s sodelavci, je vsako delo naporno. Pri nas je enako. Če nismo prijatelji in ne delujemo kot ekipa, težko sodelujemo,« je poudaril in dodal, da sta najpomembnejši medsebojna podpora in motivacija, še posebej v težkih trenutkih – ob padcih in poškodbah. Smučanje, predvsem pa hitre discipline, zahteva izjemno psihološko stabilnost. Hitrosti so ekstremne, tveganje pa veliko, zato mora biti glava povsem osredotočena. Za uspeh je najpomembnejše, da tekmovalci na startu ne dvomi, temveč nastopi odločno in samozavestno.

POMEMBNA VLOGA SLOVENSKE VOJSKE V NJEGOVI SMUČARSKI KARIERI

Miha Hrobat je kot vrhunski športnik tudi pripadnik Športne enote Slovenske

alpski smučar
MIHA HROBAT

»V športu je več neuspehov kot uspehov, vendar če vztrajaš, se bodo pokazali tudi rezultati.«

vojske. Zaposlitev v vojski mu omogoča, da se v celoti posveti tekmovalnemu športu, hkrati pa si gradi prihodnost po koncu kariere. Kot je povedal, mu ta status zagotavlja finančno stabilnost in priložnost, da zastopa vojsko na različnih predstavitevnihih dogodkih. Poleg tega so usposabljanja, ki jih opravlja kot pripadnik Slovenske vojske, zanj koristna in zabavna, saj na njih izboljšuje svojo vzdržljivost in se druži z drugimi športniki iz Športne enote.

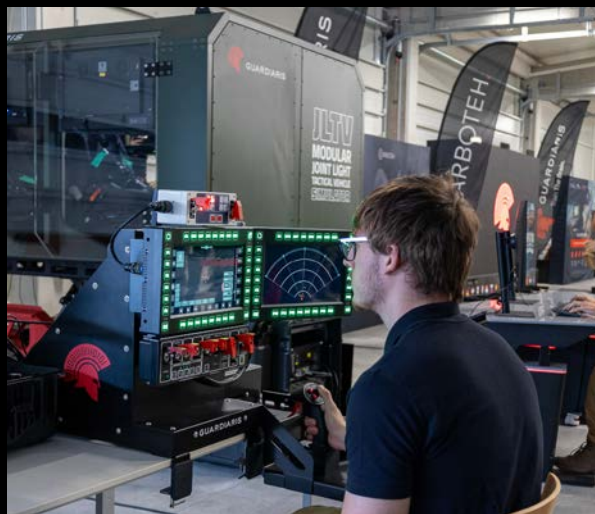
UŽIVA TUDI ZUNAJ SMUČARSKIH PROG

Čeprav je smučanje osrednji del njegovega življenja, Miha Hrobat zelo ceni čas, ki ga preživi z družino, zato vsak prosti trenutek nameni prav temu. S partnerico imata dva otroke, s katerima poskuša preživeti čim več časa, kadar ni na treningih in tekmovanjih. Njegova največja motivacija sta hčerka, ki se navdušuje nad plezanjem, in sin, ki uživa v nogometu. Sam pa rad igra golf, vendar je priznal, da v zadnjih letih za to ostaja vse manj časa.

V ŠPORTU SE OB PRVIH NEUSPEHIH NE OBUPA

Za vse mlade smučarje in športnike ima Hrobat preprost nasvet: uživati je treba na snegu in ne obupati ob prvih neuspehih. »V športu je več neuspehov kot uspehov, vendar če vztrajaš, se bodo pokazali tudi rezultati,« je dejal. Ob tem je poudaril, da je Slovenska vojska odlična priložnost za vse, ki si želijo aktivnega in dinamičnega življenja, saj vrhunskim športnikom omogoča, da se popolnoma posvetijo svoji karieri. Mihi Hrobatu letošnja sezona zagotovo prinaša nove izzive in cilje, vendar se želi v prihodnosti še izboljšati in napredovati po lestvici. Njegova dolgoročna cilja sta nadaljnji razvoj in doseganje vrhunskih rezultatov, s katerimi bo ostal v svetovnem vrhu v hitrih smučarskih disciplinah. Hrobat je živi dokaz, da se s predanostjo, vztrajnostjo in močno ekipo lahko dosežejo vrhunski rezultati. Miha, bravo in srečno ter uspešno še naprej!

NAGRADNA KRIŽANKA

	VLAKNA ZA PREDENJE	MENICA	AZUEC (ZANIC-LJIVO)	VRSTA MANJSE SLADKE BUČE	ELICA	NIZOZEM-SKO IME ZA REKO REN	MESTECE V MAVRE-TANJU
OSNOVNA PRVOTNA MERA							
IZBOČEN DEL PROČELJA STAVBE							
ONESNAŽE-VANJE OZRAČJA S PLINASTIMI SNOVMI							
POSEL (ANGLEŠKO)					NORINA RADOVAN		
ŠP. IGRAL-KA (LUISA)					NOVOZEL. DOMAČINI		
						ZARODEK, SAD	RASTLINA Z ZRNJI ZA SVO MOKO
Avtor: Vladimir Miovanović, NAJETO PERO	DALJŠI SUKNUČ	PRITISK	MLNSKI ŽLEB	JUHA Z MESOM	NAJDAJŠA SL. REKA		
					ŽALOST, BOLEČNA		
SREDSTVO ZA STROJENJE KOŽ							
						SKALNAT OTOČEK V MORJU	
						FIL. ZVEZDA	
AMERŠKA ZVEZNA DRŽAVA						KRAJ PRI L. BISTRICI	
						POBIRALEC SMETI	
VRSTA VEČJE PAPIGE S ČOPKOM						GLAVNI ŠTEVNIK	
						GR. BOG. NESREČE	
							IGRALKA KRAVANJA
							ZDRAV. POD KRIMOM
METULJ Z OČESNIH KRLIH					AM. IGRAL-KA (HEDY)		
					MADŽ. PI-SAT. JOKAI		
							NAŠA NE-STRUPENA KAČA
							GRŠKA BOGINJA NUJNOSTI IN NEZBEŽ-NOSTI
							ZDRAVLNA RASTLINA, PODOBNA DETELJI
	MODEL, OBRAZEC	MESTO V BOSNI	NEPROFE-SIONALEC				
			PESNIK KAJUH				
OBLASTA BAKTERIJA				KIS			
				SOVJETSKI ŠAHIST (MIHAL)			
						VERSKA PODOBA	
						KRAJ PRI VPAVI	
MESTO V LACIU, ITALIA							
					PRIPADNIK ALBIZANOV		
					SKLADA-TELJ SOSS		
ODPRT ŽELEZNIŠKI VOZ					MLADOST, NOVOST		
					OLIVER ANTAUER		
							NIKA JUVAN
							SANDI COLNIK
UVENE-LOST						OSEBA ŽENSKEGA SPOJA	
NAROD V SREDNJI EVROPI						EKVIVA-LENT	

REŠEVALCEM NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev gesla iz prejšnje številke: **VARNO NA MORJU.**
Nagrade prejmejo:

- **Eva Sekulič**, Borova vas 13, 2000 Maribor,
- **Nataša Trstenjak**, Poštna ulica 9, 2277 Središče ob Dravi,
- **Kajetan Valič**, Prvomajska ulica 3, 5000 Nova Gorica.

Nagrajencem čestitamo.

Pravilno rešitev tokratne križanke nam pošljite do **srede, 16. aprila 2025**, na naslov **Uredništvo Revije Slovenska vojska, Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana** ali na elektronski naslov **urednistvo.sv@mors.si**.

POIŠČI 5 RAZLIK

REŠITEV
IZ PREJŠNJE
ŠTEVILKE

FOTO IN RAZLIKE Bruno Toič

Spodbudna misel

UPANJE IN
POGUM

Smo v času, ko dnevna svetloba premaguje temo noči. Prav v tem obdobju praznujemo veliko noč, ki nosi izredno močno sporočilo upanja. Vstajenje Jezusa Kristusa je simbol največje žrtve, vendar hkrati tudi največjega upanja – upanja, ki prežene strah in vliva moč v naša srca.

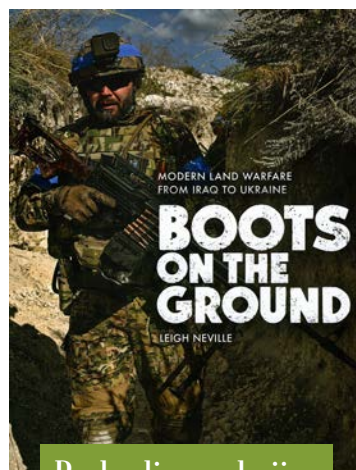
Kot vojaki bi morali vsak dan izkazovati pogum, zvestobo in pripravljenost braniti svojo domovino ter vrednote, ki dajejo smisel naši družbi. Hkrati pa bi se morali zavedati, da služenje pod zastavo domovine pomeni sprejemanje odgovornosti, ki presega lastne interese – tudi takrat, ko se nam zdi, da svet okoli nas ni pravičen. Prav v tem poslanstvu se skriva podobnost z velikonočnim sporočilom, ki je med drugim tudi sporočilo zvestobe, nesebičnosti in pripravljenosti žrtvovanja za bližnjega, ne glede na povračilo.

Morda se včasih sprašujemo o smislu trpljenja, odrekanja, osebnih preizkušenj in naporov. Vendar prav praznovanje velike noči nosi sporočilo, da so trpljenje, žrtvovanje in bolečine le del poti, ki nas vodi k upanju, prenovi ter vstajenju.

Naj nam velikonočni čas prinese moč in tolažbo ter nas spomni, da z vsakim dnem služenja skupaj s svojimi tovariši z ramo ob rami bijemo boj za nekaj, kar presega vsakega izmed nas in odzvanja v večnost. To je boj za vrednote, ki svet vodijo k miru, pravičnosti in ljubezni.

Blagoslovljen in miren velikonočni čas.

Klemen Štavbar, VVIK

Prebrali smo knjigo

LEIGHA NEVILLA

Knjižno delo *Boots on the Ground: Modern Land Warfare from Iraq to Ukraine* ponuja celovit pregled razvoja kopenskega bojevanja v zadnjih dveh desetletjih ter nakazuje mogoče smeri njegovega razvoja v spreminjajočem se globalnem varnostnem okolju. Avtor Leigh Neville sistematično analizira taktične in tehnološke spremembe, ki so zaznamovale oborožene spopade od Iraka, Libije, Jemna ter Afganistana do aktualnega konflikta v Ukrajini. Posebej razčlenjuje vlogo in pomen tankov, bojnih vozil pehote, artilerije, inženirskih enot, brezpilotnih letalnikov ter predvsem pehote, katere vloga na bojišču ostaja nespremenjena, vendar je zaradi množične uporabe brezposadkovnih in brezpilotnih sistemov postala vse bolj ranljiva. V nadaljevanju sledi razprava o operacijah v »sivi coni« oziroma na zamegljenem območju med mirom in vojno ter o hibridnem vojskovanju, ki se izvaja tako v vojaškem kot tudi v civilnem okolju. Posebno poglavje je namenjeno vlogi posebnih enot in bojevanju v urbanem okolju, ki postaja vse pomembnejše za doseganje strateških vojaških ciljev. V sklepu avtor ocenjuje pripravljenost Natovih odzivnih sil na aktualne geopolitične izzive in grožnje, ki po njegovem mnenju prihajajo iz držav, kot so Iran, Kitajska in Rusija. Knjiga, ki je izšla leta 2025 pri založbi Osprey Publishing, obsega 288 strani in je bogato ilustriрана.

Zvonko Krunić, KIZC

SLOVENIJA KREPI VLOGO
CIVILNIH STROKOVNJAKOV

BESEDILO SSK

FOTO Bruno Toič

Na Ministrstvu za obrambo je 26. marca potekala podelitev certifikatov o usposobljenosti in medalj v službi miru civilnim funkcionalnim strokovnjakom. Certifikate so prejeli tisti, ki so uspešno končali usposabljanje ter pridobili status civilnega funkcionalnega strokovnjaka za sodelovanje v mednarodnih operacijah in na misijah, medalje pa strokovnjaki, ki so svoje naloge v tujini že uspešno opravili. Zbrane je nagovoril državni sekretar Boštjan Pavlin, ki je poudaril pomen sodelovanja civilnih strokovnjakov z obrambnim sistemom Republike Slovenije pri zagotavljanju miru in stabilnosti v mednarodnem okolju.

V spomin

podpolkovniku
TOMAŽU PAVLIČU

Podpolkovnik Tomaž Pavlič je vojaško kariero začel leta 1993 v 1. pehotnem bataljonu 52. brigade, jo gradil v 9. raketni brigadi zračne obrambe ter nadaljeval v drugih enotah Slovenske vojske. Opravljal je različne dolžnosti na taktični, operativni in strateški ravni. Sodeloval je na mirovnih misijah na Kosovu, v Afganistanu in Severni Makedoniji ter opravljal štabno delo v vojaškem predstavništvu v Natovem poveljstvu za transformacijo v Norfolku. Nazadnje je bil pripadnik Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje, kjer je bil cenjen zaradi vestnega in strokovnega dela. Izkušnje iz mednarodnega okolja je uspešno prenašal v delovno okolje. Sooblikoval je področje mednarodne povezanosti, organiziral in vodil je več mednarodnih dogodkov v domovini.

Vsakdo v svojem življenju pusti neko sled, po kateri se ohranja spomin nanj. Spomin na Tomaža bo med nami živel še dolgo. Bilo nam je v čast in veselje deliti korake na naši skupni življenjski in poklicni poti. Sodelavci se ga bomo spominjali s spoštovanjem in večno hvaležnostjo.

Sodelavci Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje

REVIJA SLOVENSKA VOJSKA JE INTERNO
INFORMATIVNO GLASILO O VOJSKI,
OBRAMBI TER ZAŠČITI IN REŠEVANJU.

UREDNIK: Marko Pišlar

NOVINARKI: Jerneja Grmadnik
in Petra Apšner

FOTOGRAF: Bruno Toič

LEKTORIRANJE: Natalija Krese

TAJNICA UREDNIŠTVA: Milena Topolovec

NASLOV UREDNIŠTVA

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

Telefon: +386 1/471 26 62

Faks: +386 1/431 12 42

Elektronska pošta: urednistvo.sv@mors.si

OBLIKOVNA ZASNOVA: Agencija Adeo

OBLIKOVANJE

IN LIKOVNO-TEHNIČNO UREJANJE:

EVING, Eva Veber s. p.

TISK: Mabo Grafika

NAKLADA: 8300 izvodov

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: Bruno Toič

Prispevki, objavljeni v reviji, niso uradno
stališče Ministrstva za obrambo RS.
Nenaročenega gradiva in fotografij
ne vračamo.

Naslednja številka izide 28. aprila 2025.

SPREMLJAJTE NAS NA DRUŽBENIH OMREŽJIH.

Revija Slovenska vojska je
članica Evropskega združenja
vojaških novinarjev (EMPA).

»
Izkušnja življenja
pod vodo, ki
navdušuje staro
in mlado.

«
Muzejska predstavitev
vojne, v kateri smo
obranili samostojnost
Republike Slovenije.

»
Razstava o Enigmi, eni največjih skrivnosti druge
svetovne vojne, ki je prejela Valvasorjevo nagrado.

ARZENAL DEDIŠČINE

📍 PARK VOJAŠKE ZGODOVINE

NAPOVEDUJEMO:

«
PODMORNIČARSKI VIKEND
datum: 12.–13. april 2025

»
MEDNARODNI FESTIVAL MINIATUR
»SVET V MALEM«
datum: 24. maj 2025

«
DRUŽINSKI DAN
V PARKU VOJAŠKE ZGODOVINE
datum: 25. junij 2025

www.parkvojaskezgodovine.si